

ANT

Haftalık Dergi • 16 Mayıs 1967 • Sayı: 20 • 125 Kuruş

ALKILIÇ
NİHAYET
HÜRRİYETE
KAVUŞTU

Amerika mahkûm edildi

GÜSTAV

HAFTANIN NOTLARI

8

mayis

Küstah Amerikalı!

Amerikan Büyükelçiliği Çalışma Atası Bruce H. Millen, İktisat Fakültesi İctimaiyat Enstitüsü'nde «Gelişen Ülkelerde sendikalar ve siyaset konulu bir konferans vererek DISK'e dil uzatmak küstahlığında bulundu. Millen, konferansında Amerikanın dümensiyundaki Türk İş'i savunarak DISK hakkında şunları söyledi: «DISK bir taraziye üzerine kurulmuştur. Bu, Türkiye'nin ekonomik durumunun kötüye gideceğidir. DISK adeta komar oynamaktadır. Eğer Türkiye ekonomisi bugünkü gelişmesine devam eder, hayat şartları litye giderse DISK gelişmeyecek, ekonomik gelişme durursa DISK'in başarı sansı doğacaktır.» DISK'in Türkiye'de gelişip gelişmeyeceğine Amerikan emperyalizminin Türkiye'deki ajanı değil, bizzat Türk işi sınıfı karar verecektir. Kumar oynayan DISK değil, sari sendikacılara bel bağlamış olan Amerikan ajanlarıdır!

9

mayis

Üzüntü bildirisi

Demir Özlu'nun çavuş çıkarılması ve Doç. Dr. Adnan Benk'in de üniversitede tekrar alınmaması üzerine Türk Edebiyatçılar Birliği Yönetim Kurulu şu bildiriyi yayınladı: «Arkadaşımız, tanınmış hikâyeci, Hukuk Fakültesi eski asistanlarından Avukat Demir Özlu, sınavları başarımadığı gerekçesi ile yedek subay yapılmamıştır. Doçent Dr. Adnan Benk'e gelince, bu arkadaşımız, tam tersine, yedek subaylık ödevini başarı ile yerine getirdiği halde askerlik dönüsü, yıllarca emek verdiği eski docentlik görevine alınmamıştır. Bu iki davranış kargasında iki arkadaşımızın üzüntüsüne katılır, duygumuzu kamu önünde bellirtiriz. Çavuş çıkartılan Demir Özlu, önce Elazığ'a oradan da Muğla'ya gönderilmiştir. Avustralları Damastay'da dava açtı. Üzerine hukuki hazırlık yapmaktadır.

10

mayis

Bizi sattılar!

Başbakan Demirel Almanya'da Türk işçilerini ucuza vadilerle avuturken, Sudi Arabistan'daki bir Türk işçisinden kardeşine gelen 23 Nisan tarihli mektupta aynen söyle yazıyordu: «5 Şubat 1967'den beri Sudi Arabistan'da, Ciddede çalışıyorum. Burada bir Amerikan şirketi Kızıldeniz kenarında iş yapıyor. Bizler 250 kişi Türkiye'den buraya geldik... Bu memlekette hava, su yok, sıcak, toz çok... Bizi soran hiç kimse yok... Devlet bizi Amerikalılar satmış, derdimizi anlatacak makam yok. Demirel bize bu kazığı attı. Ferruh Bozbeyli buraya geldi, fakat gelip bizi görmedi. Biz kendisini televizyonda gördük. Durumumuza basına ve İşçi Partisi Milletvekili olan Çetin Altan'a duyurunuz. Belki bir tesiri olur...»

11

mayis

Mahmut Makal

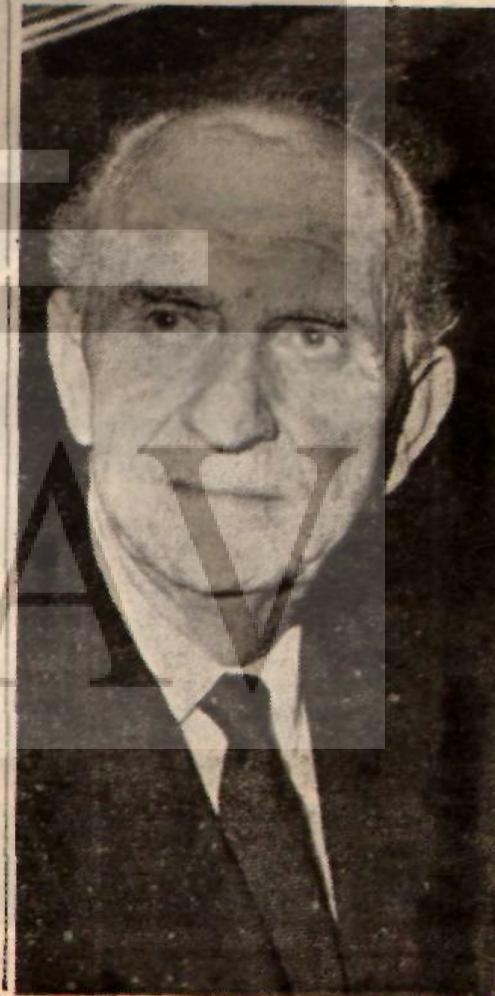
İlköğretim müfettişi iken başkanlık emrine alınan arkadaşımız Mahmut Makal'ın itirazı üzerine Damastay durumu inceleyerek yürütülmeyi durdurması kararı aldı. Bu karar gereğince Makal'ın yeniden eğitim ordusuna dönmesi ve Adana İlköğretim Müfettişliği görevine başlaması gerekmektedir. Danıştay'ın kararı ile ittidarın giriştiği «öğretmen kzym» hukuki bakımından fiyasko ile sonuçlanmıştır.

CIA'nın oyunu

Kennedy'nin kaatili Oswald'ın CIA'nın ajam olduğu New Orleans Savcısı Garrison tarafından ileri sürülmüş CIA'ya oyndığı engelleyici rolü meydana çıkartmak için bir Meclis soruşturması açılmış: da gerekmektedir. Garrison, şimdide kadar bütün şahitleri yok edilen Kennedy Cinayeti'nin içyüzünü ortaya çıkartmağa çalıştığı için federal ajanların kendisi ile de uğraştıklarını ileri sürmektedir.

Bir skandal!

Başbakan Demirel'in Almanya'yi ziyaret edeceği sırada Alman Dışişleri Bakanı Willy Brandt Japonya'ya gitti. Diplomatik çevrelerde tam bir skandal olarak kabul edilen bu durumu örtbas etmek üzere Dışişleri Bakanı Çağla yangılı, resmi ziyaret tarihinden iki gün önce Almanya'ya giderek Brandt ile göstermeyle bir görüşme yapmak zorunda kaldı. Almanya'da kendi prestijini dahi koruyamayan bir hariciye, nerede kaldığı Türk işçisinin haklarını koruyacak!

Orman Tasarısı protesto ediliyor

Tarım Bakanlığı tarafından hazırlanan yeni Orman Kanunu Tasarısı'nm protesto etmek üzere geçen hafta İstanbul'da Orman Fakültesi Talebe Cemiyeti, Türkiye Müh. Talebe Federasyonu'na bağlı öğrenci kuruluşları ve Orman Fakültesi Öğretim üyesi bir gösteri yürüyüşü yaptılar. Gençler tasarıyı hazırlayışları "oy avcılığı uğruna ormanları satmakta" suçladılar ve tasarıya karşı direneceklerini bildirdiler. Ankara'da da Fikir Kulüpleri Federasyonu'na mensup gençler, validikten izin aldığı halde, yeni

Orman Kanunu Tasarısı'nm protesto etmek üzere yürüyüş düzenledikleri için polis tarafından tutuklandılar. Tasarı başında ve halkoyunda geniş tepki yarattı. (Orman Kanunu Tasarısı hakkında arkadaşımız Yasar Kemal ile Fethi Naci'nin yazıları içi sayfalarımızdadır.)

Ödül kazandı

Sait Faik Hicaye Arımagan'ın bu yıl «Yabanın Adamları» isimli kitabı ile gazeteci arkadaşlarımızdan Tarık Duran K. kazandı. Yazar, daha önce de «Gizel Avrat Otus ile Türk Dil Kurumu Ödüllünü almıştı.

Yunanistan'da
Merkez Birliğinin
ötiliyar İleri
Papandreu geçin
hafta serbest
birakıldı. Buna
rağmen, faşist
yönetim 8 milyon
nâfusa
Yunanistan'da
haleen 50 Bin'den
façla insan
nezareti altında
tutuyor...

12

mayis

Aybar konuştu

Russell Mahkemesi İçin İşveç'e giden TİP Lideri Aybar, Uppsala Üniversitesi'nde "Türkiye'de Sosyalizm" konulu bir konferans verdi. Uppsala Üniversitesi Liberal, Sosyal Demokrat ve Türk Öğrenci Birlikleri'nin birlikte düzenledikleri toplantıda, Türk İşçilerinin de anlayabilmesi için Aybar Türkçe konuştu ve konferans bir Türk öğrencisi tarafından İşveççe'ye çevrildi. İlgisi izlenen konferansında Aybar "Dava bugün artık yalnız Türk emekçi halkının değil, bütün az gelişmiş türkelerin bir ölüm kalm savasır" dierek dünya üzerinde safiyat, aşıklar ve savaş hükmü sürdürük gelişmiş türkelerin insanlarının da mutlu olamayacağına bellitti ve bütün dünya halklarını emperyalizme karşı savasına çağrıldı. Öte yandan İşveç'teki Türk İşçileri de bir bildiri yayınlayarak Amerikan emperyalizmini lanetlediler.

CIA'ya karşı...

CIA'nın gençlik içine sizme faaliyetlerini görlüğerek gerekken tedbirleri almak üzere Dünya Gençlik Teşkilatı Yürütmeye Kurulu Brüksel'de toplandı. Toplantıya Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı Başkanı Alp Kur'an da katıldı.

13

mayis

Toplumcu zaferi

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği seçimlerini üçüncü defa olarak bu yıl da Toplumcu Grup kazandı. Ortanın Solu, Birlik ve Bizim Grupları'ndan katıldığı seçimlerde Toplumcu Grup eziçi bir çoğunluk sağlayarak tam liste halinde yönetim kurulu seçildi. Başkanlığa Cengiz Haksever, ikinci Bakanlıklara Mehmet Caner, Can Savran, Genel Sekreterlige Enver Gürel getirildiler. Seçim sonuçları, Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencilerinin devrimci ve ileri niyetini bir kez daha ortaya koydu. Toplumcu grup, halk yararına ve Türkiye'nin emperyalizmden kurtuluşu yolunda yapılacak her eylemin en büyük destekleyicisi olduğunu açıkladı.

Demirel'in gezisi

Başbakan Demirel, Almanya'daki temaslarını tamamlayarak Belçika'ya geçti. Gittigi her yerde Türk İşçilerine ölüsüz vaadlerde bulunan Demirel, kapitalist alemin gittikçe şiddetlenen krizleri ve işsizlik tehlikesi karşısında ne gibi çareler düşünüldüğünne dair inandırıcı bir şey söyleyemedi. Türk İşçileri yine kaderleriyle başbaşa bırakıldı.

14

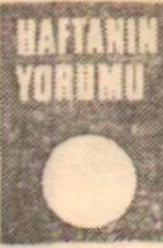
mayis

DİSK'e katıldılar

Geçen hafta Türkiye Basın İş Sendikası Ankara Şubesi'nin AP'liler ve Türk İşçiler tarafından zorbalıkla ele geçirilmesi üzerine müstafî Genel Sekreter Bekir Çiftçi ve 407 basın işçisi DİSK'e bağlı Basın İş'in Ankara Şubesini kurdu. Ayrıca, Ankara merkezli Basın İş'e üye 162 gazeteciden 100'u ayrılmak kararları aldılar. Bu sayı doğalnca bir bildiri yayımlayarak toplu halde istifa edip DİSK İşyesi Basın İş'e katıldıktır. Yeni sendika şubesinin kuruluş töreni sosyalist üniversitelerin kurduğu Fikir Kulüpleri Federasyonu'nda yapıldı. Ayrıca, Trabzon, Sivas, Manisa, Karadeniz Ereğli, Diyarbakır şubelerinin de birer birer DİSK'e geçmeleri bekleniyor. Teşkilatın gösterdiği tepti yüzünden AP'lilerin ve Türk İşçilerin elinde bulunan Ankara merkezli Basın İş'in genel merkez kongresinin ertelemesine çalışılıyor.

Birinci oldu

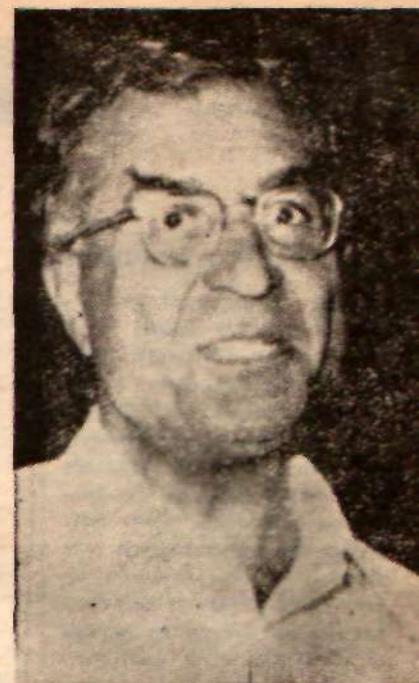
Cannes Film Festivali'nde ünlü rejisör Antonioni'nin çevirdiği "Blow Up" filmi birinciliği kazandı. (Cannes Film Festivali'ni yerinde izleyen Sayın Abidin Dino'nun ANT için hazırladığı notlar 14. sayfamızdadır.)

DOĞAN ÖZGÜDEN**ARALARINDA NE FARK VAR?**

E CEVİT - Feyzioğlu çekimlerinin CHP'den kopartıldığı parlamenteler nihayet yeni bir parti kurup Meclis'te üçüncü büyük kuvvet olarak yerlerini aldılar. G.P.'nın programı detaylı bir şekilde incelendiğinde takdirde görülecektir ki, Ecevit ekibinin bütün saldırılara rağmen, yeni partinin görüşleri, Ortanın Solu'ndaki CHP'nin görüşlerinden pek de farklı değildir. Nihayet bazı kelimeler ve ifadeler farklı kullanılmış, fakat temel görüşlerde büyük farklılıklar getirilmemiştir. Sınıf mücadelenin reddedilmesi, devletleştirme kapsamının çok sınırlı tutulması, NATO ve CENTO karşısında bir tutum takılmaması, özel teşebbüse garantiler verilmesi, aslında CHP'nin programında da yer almaktadır. Genel Başkan Feyzioğlu, G.P. ile CHP arasındaki görüş farkını şu cümlede ortaya koymak istemiştir: "Ortanın Solu slogan altında demokratik rejimi hor gören ve sınıf kavgasını körükleyen kuşkular yapılmaktadır." CHP'nin resmi temsilcilerinin böyle bir beyan veya tutumu görülmeyeğine göre, Feyzioğlu'nun bu iddiası da çok soyut kalmaktadır.

T URKIYE'nin tam manasıyla bir partiler enflasyonuna sürüklendiği sırada insanın aklına ister istemez şu soru takılmaktadır: "Görüşleri arasında bir fark yoksa, iki parti arasındaki fark nedir?" Bu fark, olsa olsa, isim farkıdır. Zira, gerek G.P. gerekse CHP, kadro olarak da büyük farklılar göstermemektedir. Sınıf mücadeleşini reddeden ve kapilarını her sınıfın temsilcilerine açan bu partilerin kadro olarak farklılaşması esasen beklenemezdi. Nitikim, CHP'deki bölünmeye sebep olan son kurultaya partinin lideri, Sekizler düşündüğü bütün Ecevit aleyhtarları için "af" ilan etmeye hiçbir sakınca görmemiştir. Yani, bugün Güven Partisi'ni kuran 45 parlamenteden 37'si, İnönü'nün atıfetini kabul etserdi, Ortanın Solu'ndaki CHP'yi temsil etmek durumunda olacaktı. Kaldi ki, bugün CHP'nin Senato Grupu'nun yönetimi hâlâ Feyzioğlu'na yakınılığı bilinenlerin elinde bulunmaktadır. Ya Kasım Gülek üzerine yapılan pazarlıklara ne demeli? İpligini kendi eliyle pazara ekartıtı Gülek'i dahi Güvençilere kaptırmamak için İnönü eski genel sekreterine vaadlerde bulunmuş, Ecevit de kendisini partide yine söz sahibi edebileceğini bildirmiştir. Görülüyör ki, G.P. ile CHP arasında, kadrolar bakımından da hiçbir fark bulunmamaktadır.

C HP ile yavrulduğu yeni parti arasında tek ayrm, yöneticilerin bundan sonraki kişisel tutumlarında görülecektir. Bir yanda siyasi gelişmelerin kendisini kendi iradesi dışında Amerika ile karşı karşıya düşürdüğü İnönü ve Ortanın Solu hareketinin öncülüğünü yapan Ecevit; öte yanda Atatürkçülük'ten, Kemalizm'de dem vuran Feyzioğlu... Aralarındaki açı ne kadar dar olursa olsun, aynı iki kenar üzerinde herledikçe CHP ile GP'nin birbirinden uzaklaşacakları düşünülebilir... Ancak, aynı görüşlere ve aynı nitelikte kadrolara sahip bulunan iki partinin de zaman zaman aynı paralel girmeleri de muhtemeldir. Unutulmamalıdır ki, bugün Amerika'nın karşısına görünse İnönü yirmi yıl önce Amerika'ya kapılarını ilk defa açan insandır. Ecevit'in soluluğu ise sınıf esasına dayanmayan, özel teşebbüsü, NATO'lu, CENTO'lu bir soleluktur ve çevresi eski faşist militanlarla doludur. Hem, daha dün hürriyete kavuşan Alikış'ın İnönü'nün ve Ecevit'in hükümet ettiği devirde tutuklandığı hâflazlardan silinmemiştir. Sol hareket, hayatı etti, kişilerin günlük heveslerinde değil, emekçi sınıfların bilinçle sapıp bir sınıf partisinde birleşmesinde bulacaktır.

Üç Güven'ci:
Feyzioğlu
Büreyya Koç,
Ertunga

ÇIRKİN POLİTİKACILAR ÇEKİŞMESİ!

HALKA karşı yeni partinin geçen hafta başında Gülek Skandalı ile başlayan hazırlıkları, hafta sonunda Ankara Valiliği siyasi partiler dosyasına yeni bir beyannamenen eklenmesiyle zora erdi...

Güven Partisi kuruluş beyannamesinin altında, son kurultaydan sonra CHP'den kopan 45 milletvekili ve senatörün imzası bulunuyor ve protokole göre en başta da Genel Başkan Turhan Feyzioğlu'nun imzası yer alıyordu.

Ne var ki, kuruluş beyannamesinde, CHP'den kopan diğer yedi kişinin imzası yoktu. Nurettin Ardoğlu, Enver Gürel,

Mahmut Çetin, Vefa Tamr, Fenni İslimiyeli ve Zarife Koçak, beyannameye imza koymamışlardı. Günlerce gazetelerin manşetlerini ıggal ederek Amerikan'vari bir reklamla CHP'den ayrılan Gülek'in imzasına da beyannamede rastlamamıştı.

Evet, Gülek yine bir muamma idi!

9 Mayıs Salı günü saatler 12'yi gösterirken, M-111 basın bürosunda bir basın toplantısı yapan Gülek, kelimelerin üstüne basa basa söyle demişti:

— Milletin hayatı busu gerektirdiği için, buna inandığım icin, üzürek partiden ayrılmayı-

rum. Yeni kurulacak partide, bir er gibi çalışacağım.

Basm toplantı biter bitmez Feyzioğlu takımının Arif Ertunga'sı ile Fehmi Alparslan'ı Gülek'i büyük bir sevgiyle kucağılayarak öpünce herkes eski genel sekreterin CHP'den kopuşunu ve yeni partije katıldığını hâkim etti.

Nitekim, akgam Üzeri Orhan Öztrak, İrfan Sömazer ve Emin Paksoy de, Gülek'i evinde ziyaret ederek uzun uzun görüpüler. O saatlerde, Kemal Sair ve Celal Sungur da haril haril Gülek'i aradılar, fakat bulamadılar. Çünkü, Gülek'in evinin telefonunda

çikan uşağı, patronumun evde olmadığını söylüyor.

Gülek'in istifasını TRT'nin saat 13 haber bölümünde duyuyorlar, olayı hiç de yadırgamamışlardır. Fakat Ecevit ve arkadaşları, henüz işin bitmediğini bildiklerinden ve Gülek'i de arkadaşlarından, radyonun haberine rağmen yoğun çağrılara sıra vermediler...

Gazeteler manşetlerine "Gülek CHP'den istifa etti" başlıklarını yerleştirirken Gülek bir otobüse binerek Pakistan Basın Atası'nın evinde düzenlediği kokteyl partisi gitti... Kokteylde gazeteciler Gülek'in etrafını çevirerek "Hayır olsun Kasim

KASIM GULEK
(Güvenilmez adam!)

Bey" dediler. Gülek "Neymiş hayır olsun, bir şey olmadı ki" cevabı verince herkes şaşkına döndü ve bu cevabı hemen su sozu izledi:

"CHP'den istifa etmediiniz mi?"

Gülek o kendisine özgü gülüşü ile "Hayır efendim" dedi. "Yanlış anlaşılıyor. Ben istifaya kararlı olduğumu açıkladım..."

Gülek'in bu sözleri, yıldırım bizi ile Pakistan Basın Atası'nın duvarlarını aşarak gazete

TÜRKİYE toprak olmuş bir memleket.

Türkiye sömürulen bir memleket.

Türkiye dünyada geride kalmış on memleketten birisi.

Türk milletinin kültür yozlaşdırıp, üldürülüyor.

Türkiye'de halkın yüzde yetmiş okur yazar değil.

Türkiye'de fakir çocukların okuma hakkı yok.

Fakir Türk halkının sağlık hakkı yok. İlahi hakkı yok.

Türk halkı inanılmaz bir yüksülük içinde.

Türkiye'deki işgal kuvvetleri Amerikalılar, ıggalarını en aşağılık, en haysiyet körse bir şekilde yerine getiriyorlar. Onlar Almanya'ya da, başka memleketlerde işgal ettiler, ama Türkiye'de Türk milletine davrandıkları gibi bir millete davranmadılar. Örneğin, Almanya'da Amerikan askerleri her Alman günün Alman bayrağını yırtıp ayaklar altına attılar.

Türkiye'deki işgal en haysiyet körse bir şekilde devam ediyor.

Türk halkı işgal kuvvetleri tarafından OLÜME MAHKUM edildi.

Bir milletin başına ne kadar korkunç, ne kadar aşağılık belâlar varsa hepsi son on beş yıldır içinde Türk milletinin başına getirildi.

Ve Türk milleti bütün gülerileyi, vatansever, zinde bütün gülerileyi bu korkunç ihanetlerin karşısında sustu.

Bugün dejise on yıl, eili yıl, yüz yıl sonra işgalden kurtulabiliriz.

Sömürgecilige karşı savaş başladı.

Kültürümüzü yozlastırmağa çalışan sömürgeciler ve onların usakları Türkiye'de oturan burjuvalara karşı bütün cepheerde savaş başladı.

Sömürgecilik kalkığı günden başlayarak yoksoluk da kalkacak.

Ergeç, kültürü sağlam kabul, yozlaşmamış, gelenekleri kirleme memiş, Tarihi inkâr edilmemis bir millet kendini kurtaracaktır. Belki yarın, belki yarın da yakın.

Ama bir sey var ki, iste o giderse bir milleti artık hiç bir güç kurtaramaz. Bir sey var ki, iste o olume mahküm edilirse, ya da öldürülürse o memleketi hiç kimse kurtaramaz. O da o memleketin toprakları.. Türkiye toprakları can çekiyor. Ha ölü, ha ölecek.. Ben yillardır söyleyorum. Sağesine da solusuna da Türkiye'nin karşısında bulunduğu bu korkunç belâyi anlatamadım. Hiç kimse geregi kadar bu işi anlamış göründüm. Çölde fer-

Türkiye toprakları can çekiyor.. Bu

demektir ki Türk halkı on onbes yıl içinde ağırla karşı karşıya.. Otuz kırk milyonlu Türk halkı ac.. Hindistan'daki gibi, eski Çin'deki gibi Türk halkı da ağırla kırılacak.. Bunu ben kafamdan uyduruyorum. Bunu bilim söyleyorum. Ölüm topraklar üzerinde otuz kırk milyonumuzla kıvramp öleceğiz. Bu muhakkedir. Bunun önüne bu gelişe de zor geleceğe benzeriz. Çünkü bu işin korkunçlüğünü en iyi niyetlerde içinde hiç kimse anlamıyor, anlamıyor, anlamıyorlar.

Şimdi, can çekisen topraklara son darbeyi indirip tıice öldürmek için bir kanun tasası hazırlanıyor. Seyrelmiş, yozlaşmış ormanları ağalar, sahiplerine vereceklermiş. Bu ılgren, bu alçakça bir oyun.. Seyrelmiş, yozlaşmış ormanları verecekler ha! Biz Türkiye'yi biliriz. Yozlaşmış ormanı kim tayin edecek? Bilirkişiler değil mi? Bizi bilirkişili kurumumun da ne olduğunu yillardır Türkiye'de biliriz. Biz kırk kişiyyiz. Bu kurum nasıl işliyor Türkiye'de biliriz. Gördük. Bu kanon çıkarırsa yarın obur gün Türkiye'deki bütün ormanlar yozlaşmış orman olur. Seyrelmiş orman olur. Ağalar Türkiye'de birkaç yıl içinde bir tek dikili ağac bırakırlar. Türkiye ölü. Açıktan kurılır. Çöl olur. Seiler götürür teknim Türkiye'yi. O zaman işgal güçleri istedikleri kadar kal-

sınlar, isterse o zaman Türkiye'nin içinde atom patlamı. isterse kültürü ölüsin. İsteyen istediği kadar sönürsün, vzr gelir.

Eğer Türkiye'de vatani seven bir tek insan varsa bu kanunu çekmeyecektir.

Hani, nerede bir karış toprak için can veririz, diye, palavra sıkınlar?

Hani, ben adamım, diyenler?

Hani, bu fakir milletin okutup adam ettikleri?

Nedeniniz eli kaleml tutanız?

Türkiye'de oturan burjuvalar, Türkiye'nin ölüm fermam olan, bu kanunu çekmektecekler mi?

Bu kanunun çekmaması için elden gelen her şey yapılmalıdır.

Eğer Türk ileri gücleri bu kanunu çekmaması önleme geçemezlerse, Türk halkı Anayasamın kendine tamdıgı direnme hakkını kullanacaktır.

Sereflî insanlar, gerçek vatansavarlar gözlernin önünde memleketlerinin, göz göre göre öldürülmesine izin vermeyeceklerdir. Türk halkı kendisini bogazlamak isteyenlere karşı direnecektir.

Bu kanun çıkarırsa da Türk toprakları öldürülürse, demokrasının yok olması pahasına da olsa, Türkiye'de oturan burjuvaların ihanetlerine bir son verilmelidir.

Vatan ihaneti katmerleşiyor

YAŞAR KEMAL

Faşist şartlanmasından kurtulamayanlar

Micolarına ulaştı. Fakat bu sile re içinde de Gülek izini kaybet tirdi. Gazeteciler kendisini köpe bucak aralarken Gülek, Emek Mahallesinde oturan uzun boylu sarışın bir hanımla evinde başbaşa vermiş, ertesi gün izleyece gi stratejisi tesbit ettiyordu. Sabahın erken saatlerinde Gülek'in zilini çalmak üzere olan gazeteciler, yan kapıdan uzun boylu sarışın bir kadının çıkararak acele adımlarla Emek Mahallesi'ne doğru yürüdü. Gülek'in yeni gün için stratejisini nasıl tesbit ettiğini hayretle gördüler.

Kasım Gülek, silahlı lisan da bulunduğu, aslında CHP'den ayrılmaya üzgünüm" demek istedğini söylüyor. Tek kelime ile "bozgun" halineydi Gülek... Fakat öyle kolay kolay bozguna uğrayacak tiplerden olmadığı için israr ediyor ve "Ben CHP'den resmen istifa etmiş değilim ki..." diyebiliyor.

Gülek'in önce "istifa ettim", sonra da "etmedim" demesinin nedeni o kadar basitti ki... Kendisi üzerinde pazarlık yapılışken Ecevitçiler "Gülek'e partide önemli bir görev vereceklerini" söylemişler, Feyzioğlu'cular da yeni partinin üç genel başkan yardımcılığından birini vaad et mislerdi.

CHP'de kalmakta kararlı iken, Adana'da kurulan mütejebbis hette tamamen Gülek aleyhisi nın dahil edilmesi, Gülek'in CHP'den ayrıldığını ya da ayrılmaya karar verdiği açıklamasına sebep olmuştu. Ancak, bu basın toplantısından sonra Gülek'in nasıl olsa geri dönememeyeceğini zanneden Feyzioğlu'cular da genel başkan yardımcılarının vaadinden söz etmez olmuşlardı. İşte dönlüşün nedeni de bu idi. Anlaşan Feyzioğlu ve arkadaşları, kendisine büyük yetki verilecek bir Gülek'in teskilatı yavaş yavaş ele geçirerek ilk kongrede genel başkanlığı oynamasından korkuyorlardı.

Bununla beraber, son anda Gülek, kim bilir hangi hesapla, CHP'den resmen istifa ediyor ve yeni partide yer alacağını tekrarıyor. Ama kurucular listesinde ismi yoktu!

Küçük gibi görünen bu oyuların arkasında hangi hesaplar vardı? Bu soruya cevaplardan bilmek için su gerceği çok iyi bilmek lazımdır:

Amerika Birleşik Devletleri'nde bir yetkilinin Türkiye ile telefon konuşması yapması, Amer-

rika içinde bir eyalet ile telefon konuşması yapması kadar basit ve kolaydır...

Geçen hafta Amerika ile Türkiye'deki bazı kişiler arasında bu tip konuşmalar fazlaıyla yapıldı. Çünkü Türkiye'de gerçekten Amerika için küfürleşmeyecek olaylar geçiriyordu. CHP'nin bölünmesi, USIS'in vitrin camlarının kırılması, ormanları korunmasını sağlamak için genel yürüyüş yapması, işnandırılmış bugday projesinin fiyasko ile sonuçlanması Amerika'yı çok yakından ilgilendirdi.

Washington'un üzerinde durduğu en önemli mesele ise, Feyzioğlu'nun kuracağı yeni parti ve Gülek'in durumu idi. Amerika bu konuda çok ayrıntılı haber istiyordu. Çünkü yeni parti, ilerde AP'ye karşı kullanılabilicek bir parti olabilirdi. Hatta gerekirse AP ile yeni parti arasında koalisyonu gidimesi hinde izlenecek tutum bile beliydi...

YTP ile CKMP'nin esamısı dahi okunmaz olmuştu. Bölükbaşının kartalı MP'si, her gün yeni istifalarla biraz daha zayıf düşüyordu.

Sol olsak iddiasındaki CHP ise, halka karşı olduğu bilinen politikacıları, toprak ağalarını, kompradorları GP'cilerle kaptırmamak için elinden geleni esrigemiyor, s : sık sonrası sol düşmanlarından söz ederek, özel sektörde AP ve GP'ye taş çıkartan garantiler vererek finansı kârlarını fırıldamamaya çalışıyordu.

Güçünü sadece emekçi Türk halkından alan TİP'in dışındaki bütün partiler, bir çirkin politikacılar çekigmesi içinde Amerika'nın ekmegine yağ sürmekle megguldü...

ATOM

■ *İşinlandırılmış bugdaya yabancı atom bilginleri de karşı çıkmıyor*

SOLCU bir derginin başyazası, geçen haftaki başyazısında "İşinlandırılmış bugdaylar" konusundaki uyarıcı yazıları ele alarak "Besinlerin işinlandırılmış meselesinde Amerikan emperyalizminin Türk halkını kobay olarak kullanmağa kalkışlığı hiçbir delile dayanılamazsa

ileri sürülmektedir" demekte, bu yazıları gayriciddi ve tutarsız olarak nitelendirmektedir.

"İşinlandırılmış bugday" konusunda Türk bilim adamlarının ANT'in 18. sayısında yayınla-

GİZLİ emniyetin de, açık emniyetin de, bir takım savcılardan Türkiye'de uzun yıllar sürdürmiş olan faşist kalpların şartlanmasından kendilerini kurtarak yeni Anayasa'ya uyumakta zorluk çekikleri görülmüyor...

İki yıldan beri gazete sütunlarına dökülen olaylar bunu göstermektedir.

A.P. İktidara geldikten sonra, fındık kâfaltı bir kez acemi siyasi ilk iktidar sarhoşluğunun mahmurluğuyla soleculara göz dağı vermek fiyakasına düştüler. Toprak ağalarının, Bizans kompradorlarının ve bithassa Amerika'nın bundan pek memnun olacaklarını biliyorlardı.

Polis şeflerine emirler verildi:

— Bir soğu tevkifi yapınız.
Şefler selâma durdular:
— Emredersiniz.

Böyle durumlarda ötedenberi uygulanan bir külestür plan vardı. Adı soletuya çökmiş finli kişi toplanır, gazeteler ımaçı başlıklarla komünist şebekesinin yakalandığını yazar ve arkasından de ipsiz sapsızla komünizmi telin eden mitingler yapılırdı.

Derhal faaliyete girişildi.. Köfteci dükkânında Orhan Kemal, Ankara'da Yaşar Kemal, Aşık İhsani, Can Yücel içeri almak istendi. On dört yaşında bir orta okul öğrencisi, kırmızı ışıkta kitar çalan İki genç, kırmızı ceket giymiş bir eizer yakalandı...

Ama gazeteler komünist şebekesi yakalandı manşetleri yerine polisle dalga geçmeye başladılar. Şefler de, savcılardan affalıdı...

Eskişehir de aynı şeyle yaparıldı, hiç böyle olmadı...

Plan gereğince İzmir'de, İstanbul'da, Erzurum'da mitingler düzenlendi.. Bunar İki satırda bile gazetelere geçmedi...

Yargıclar da tutuklananları serbest bırakırlar, ard arda beraat kararları bastılar.

Bu sefer Balaban'ın sitilize öküz resimlerini ters çevirek boynuzlarında orak bigimi aramak istendi...

Olay bütün Türkiye'de genel bir kahkaha kopardı...

Fındık kafalı siyasetçiler eski planların yürümedigini görünce yeni terör kanunları çıkarmak hayallerine kapıldılar...

nan ciddi uyarmalarını gösterdikleri defilleri şimdilik bir yana bırakılmış; SON gibi bir bulvar gazetesi dahi, manşet yaptığı Londra mahreli bir haberde "İşinlandırılmış bugday"ların Türk halkı için nasıl bir tehlike teşkil ettiğini ve Türk halkın nasıl kobay gibi kullanılmak istendiğini yabancıatom bilginlerinin görüşlerine dayanarak ortaya koymustur. Soğu basıytanın "ciddi" başyazısının yayınlandığı gün piyasaya çıkan SON'daki haberde özelleştirilemektedir.

İlk gibi pek çok ırslı tesirler gârîlmektedir. Katıyan tâsiye etmeyiz demislerdir.

Geçen yıl Atom Enerjisi Komisyonu yetkililerinin hükümetin tasvibini almaksızın İngiltere'den milyonlarca lira sarfyla satın aldığı ve İskenderun'daki TMO silosu yanında kurdukları Kobalt 60 kaynaklı pilot tesisi, bugdaylarımdaki parazitleri temizlemek için kullandığında halk ve gelecek nesiller üzerinde feci tesirler icra edeceğini Türk atomcusu Dr. Çetinçelik'e söyleyen İspanyol, İtalyan ve Fransız atom uzmanları (Büyük bir hata esigidinizi. Sakın radyasyona tutmayın) demişerdir.

Sosyalistlere "ciddiyet" dersleri veren bir soğu yazarı aynı gün bir bulvar gazetesinden "ciddiyet" dersi almak durumuna düşmesini sosyalistler olarak üzüntü ile karşılıyoruz...

Milletlerarası 3. Atom Kongresinde uzmanlar açıkladı:

Atomla temizlenen buğday kırıtkılı yapıyor

Yabancı atom uzmanları "Buğdayları sakın radyasyona tabi tutmayın, diyor

SON'un tehlikeli haber veren manşeti...

Bu tehlikeli hayaller öyle bir direnmeye karşılaştı ki, tükrülgen sözler yalandı, estekli köstekli gerekçelerle durum idare edildi...

Yargıtay 4. Lelü Dairesinin Sadı Alkolik davasını bozmastı faşist kalpların içinde şartlanmış olan emir kullarına yeni bir şamardır...

Türkiye'de komprador kapitalizmine karşı emekçi sınıfının sözüleri de sosyalizmi savunacaklardır. Türk demokrasisi polis ve savcı marifetyle sadece burjuva diktasının emirinde olmayacağındır. Sınıflar arası degenin kurulması için proletarya'nın uyarımasına devam edilecektir...

Türkiye'nin kurtuluşu bundadır. Anayasayı eğneyerek bu uyanmaya karşı çıkmak, yazarları, özerleri, çocuklar kovalamaya, tutuklamaya çalışmak, kendiliğini kompradorların emir kuluğundan kurtaramanlara hâl bir şeref getirmeyecek, üsteleklik Anayasayı eğnedikleri için de, günah sevap defterlerine siyah notlar ekleyecektir.

Ne polis, ne savcı, sadece komprador kanadın polisi ve savcısı değildir. Sosyalistler de bu tükede kapitalistler kadar özgürlürler...

Bunu artık lüle kafalara denk ettirmek zamanı gelmiştir.

Eğer mutlaka bir suçu aranyorsa o suçluyu bulmak için tarihin parmağına bakmak gerekmektedir...

Tarih suju olarak sosyalistleri değil, Türkiye'yi bu duruma düşürmüştür. Tarihi ve satılmışları göstermektedir.

Emniyetçilerle savcılardan ise onlarla ortak oldukları kabul edilemez. Olsa olsa hataları yeniden fikirleri anlayamamalarından ve faşist kalplar içinde uzun süre şartlanmış olan düşüncelerini bir türlü gerçek özgürlüğe kavuşturamamalarından beri gelmektedir...

Ama artık bu şartlanmadan kurtulmak ve gerçekler göremelidirler..

Hem anayasa, hem vatanperverlik, hem demokrasi bunu gerektirmektedir.

İlk gibi pek çok ırslı tesirler gârîlmektedir. Katıyan tâsiye etmeyiz demislerdir.

Geçen yıl Atom Enerjisi Komisyonu yetkililerinin hükümetin tasvibini almaksızın İngiltere'den milyonlarca lira sarfyla satın aldığı ve İskenderun'daki TMO silosu yanında kurdukları Kobalt 60 kaynaklı pilot tesisi, bugdaylarımdaki parazitleri temizlemek için kullandığında halk ve gelecek nesiller üzerinde feci tesirler icra edeceğini Türk atomcusu Dr. Çetinçelik'e söyleyen İspanyol, İtalyan ve Fransız atom uzmanları (Büyük bir hata esigidinizi. Sakın radyasyona tutmayın) demişerdir.

Sosyalistlere "ciddiyet" dersleri veren bir soğu yazarı aynı gün bir bulvar gazetesinden "ciddiyet" dersi almak durumuna düşmesini sosyalistler olarak üzüntü ile karşılıyoruz...

ASKERİ SAVCILIK ANT İNÇİN SORUŞTURMA AÇTI

ANT'ın 18 Nisan 1967 tarihli nüshasında yayınlanan «Cinayet Yerine İntihar» başlıklı yazının dolayı Birinci Ordu Askeri Savcılığı soruşturma açmıştır.

Yazada, nükleer mayınlar konusunda Milli Savunma Bakanı Ahmet Topaloğlu'nun verdiği demeç eie alınarak yorumda bulunulmakta ve nükleer mayınlerin Amerika tarafının değil de Türkiye tarafından patlatılmasını «cınayet yerine intihar» olacağının belirtmektedir. Biliñdi gibi Türkiye'nin Doğu bölgelerine nükleer kara mayınlarının döşenmiş olduğu ve Türkiye'nin bu mayınların kontrolünü ele almak istediği Newyork Times Gazetesi tarafından bildirilmiştir ve bu haber bütün gazetelerde yayımlanmış bulunmaktadır.

Dergimizin Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü Doç. Özgürden 17 Mayıs Çarşamba günü, Birinci Ordu Askeri Savcılığı'nda ifade vermeye çağrılmıştır.

■ Alkılıç'ın haksız yere iki yıl cezaevinde geçirdiği günler nasıl telafi edilecek?

Yargıtay'ın kararında "Alkılıç'ın yazısında komünizm propagandası yaptığı yoluyla bir hususa raslanmadığı ve yazının ancak komünizmi övme suçu kapsamına girebileceği" belirtiliyor, 142/1. maddeye dayandıraarak verilen kararın bozulduğu ve Alkılıç'ın derhal tahliye edilmesi gerektiği bildiriliyordu.

Salonda bulunan dinleyicilerin büyük tezahüratı ile kargıyanan bu tarihi karar üzerine, İstanbul'da Toptası Cezaevi'nde yatmaktadır olan Şadi Alkılıç perşembe sabahı tahliye edildi. Eşi ve çocukları tarafından cezaevinin kapsamında kargıyanan Şadi Alkılıç, "Suçsuz olduğuma inanıyorum ve adaletin ergeç tecelli edeceğini biliyordum. Niçin adalet yerini buldu" dedi.

Evet, adalet yerini bulmuştur ama, Şadi Alkılıç'ın haksız yere demir parmaklıklar arasında geçirdiği istirap dolu günler nasıl telafi edilecekti?

Her ne kadar Yargıtay Dördüncü Ceza Dairesi, Alkılıç'ın "komünizm propagandası" suçundan değil de, "komünizmi övme" suçundan tekrar yargılanmasına karar vermişse de, bu yargılama sonunda mahküm olsa da Alkılıç'a verilecek ceza 142/4. maddeye göre 1,5 yıl geçmeyecektir. Bu durumda iki yıl demir parmaklıklar arasında yatan Alkılıç, verilmesi muhtemel cezadan çok daha uzun süre hürriyetinden yoksun kalmış olmaktadır. Kaldı ki, yani yargılaması sonunda Alkılıç'ın beraat etmesi de mümkündür.

■ Alkılıç nasıl mahküm edilmiştir, dava hangi sahalarдан geçmiştir?

Alkılıç davası, fasist kaynaklı 141 ve 142. maddelerin demokratik düzenle ve düşince özgürlüğüyle bağdaşmazlığını bir kez daha ortaya koymustur.

Bir başka önemli nokta da, Türkiye'de bazı politikacılardan, savcılardan, bilirkişilerin ve yargıcların insanların özgürlüğü üzerine nasıl sorumsuzca kararlar verdiklerinin meydana gitmemesidir.

Biliñdi gibi, İstanbul 1. Soru Yargılığında tutuklanan Alkılıç İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanırken zamanın Adalet Bakanı Abdülhak Kemal Yörük Senato Kürsüsünde "Bu makale de komünist propagandası değilse, komünist

Sosyalizmde ciddiyet!

Solcu bir derginin bayazı son sayısında sosyalizmde ciddiyetten söz ederek söyle diyor:

Topraklarımızda bulunup bulunmadığı dahi kesinlikle bilinmeyen ve Savunma Bakanı tarafından bulunmadığı ileri sürülen nükleer mayınler konusunda, herhangi bir patlama olmadığı halde, bu mayınların «Doğu Anadolu Bölgesi'ni kirletilmiş bölge haline getirdiği, 32 Milyon Türk'ün ölümü mahküm edildiği» israrla yazılmaktadır.

İnsan aklı ve mantığı ile alay eden, ciddiyetten uzak bu yakışımalar sosyalizme herhalde itibar kazandırmamaktadır.

Oysaki aynı bayazar 14.4.1967 tarihli dergisinde söyle diyor:

En son nükleer kara mayınlerinin kullanılmamasında, belli şartlarda ve sınırlı ölçüde söz sahibi olma talebimiz, nazikâne geçtiğimizdir. Türkiye'nin Doğu Bölgesi'nde büyük tahrîbatla yol açabileceğini anlaşılan ve sözde bizim savunmamızı sağlama gereçesile yerleştirilen mayınların, ne zaman ve nasıl kullanılacağı yarın Amerika bileyeciktir.

Evet, sosyalizmde biraz ciddiyet, lütfen!

propagandası nasıl olur?» diyecek açılşa mahkemeye tesir etmiş, bunun üzerine 1. Ağır Ceza Mahkemesi ve 2. Ağır Ceza Mahkemesi davaya bakmaktan istikâf etmek zorunda kalmışlardır. 3. Ağır Ceza Mahkemesi makaleyi bilirkişije havale etmiş, bir yabancı petrol şirketinin avukatı olan Prof. Kazım Atif Kuyucak'ın aleyhte mütlâasuna karşılık Prof. Kubah ve Doçent Oktay Yenal'ın yazmış "komünizm propagandası" olmadığı bildiren raporu ve Prof. Bahri Savet, Prof. Sadun Aren, ünlü İngiliz filozofu Bertrand Russell, Prof. J. Ayer, Maurice Dobb, Saragat ve Nenni'nin lehki mütâfâaları üzerine Alkılıç 10 ay hapsi yattıktan sonra beraat ettilmiştir. Ancak beraat kararı Yargıtay Birinci Ceza Dairesi'nce bozulmuş, bu na rağmen 5. Ağır Ceza Mahkemesi Alkılıç'ın ikinci defa beraatine karar vermiştir. Niçin, savcının ifası üzerine, Yargıtay Ceza Daireleri Genel Kurulu'nun verdiği bozma kararı gereğince İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi Alkılıç'ı 6 yıl İki ay hapse ve iki yıl silgine mahkûm etmek zorunda kalmıştır.

İste Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin bozduğu karar, bir adaletsizlik zincirinin son halkasıdır.

Bu zincir bugün kopartılmış ve Alkılıç hürriyetine kavuşmuştur. Ama fasist kaynaklı maddeler yürürlükte kaldıkça veya Anayasa Mahkemesi tarafından anayasaya uygun şekilde yorumlanmasa, başka insanların bu zincire vurulmayacağına kimse garanti edemeyecektir.

ALKILIÇ'IN DÜZELTMESİ

Şadi Alkılıç, Ingiltere'de kendisi için yardım toplandığını dair bir süre önce yayınlanan haberleri yalanlamış ve yurt dışından hiç kimse den hiç bir şekilde maddi yardım almadığını bildirmiştir.

Şadi Alkılıç hürriyetine kavuştuksen sonra eşi ve kızı ile beraber...

ALKILIÇ HÜRRIYETE KAVUŞTU

■ Adalet yerini buldu ama fasist kaynaklı maddeler yürürlükte kaldııkça başka insanların da aynı adaletsizliğe uğramayacağını kimse garanti edemez...

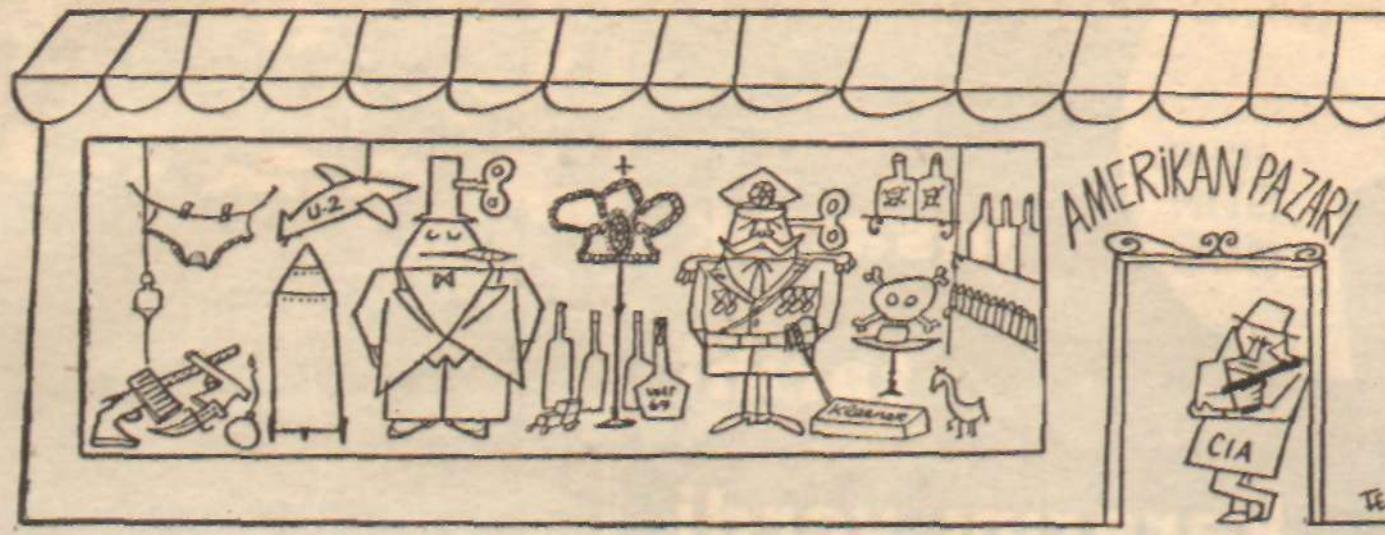
MAKSADIM, kendimi değil, Türkiye'mizin fikir hürriyeti, haysiyet ve şerefinin kurtulması, adliyemizin manevi sahiyesinin zaferinin teminidir."

Cumhuriyet Gazetesi'nde yazdığı "Türkiye'nin tek kurtuluş yolu sosyalizm" başlıklı yazının dolayı altı iki ay hanse mahkûm edilen Şadi Alkılıç, Yargıtay'a verdiği murafaa dilekçesinde mahkûmiyetinin kaldırılması isterken, aynı zamanda Türk adalet tarihinin feci bir hatadan kurtulmasına da imkân hazırlıyordu.

Alkılıç'ın mahkûmiyeti, sadece Türkiye'de değil, bütün dünya-

da da büyük tepki yaratmış, beynemiləl hukuk otoriteleri ve bilginler, yazda "komünizm propagandası" bulunuñadığını belirtirken Amnesty International (Uluslararası Af) Kurumu da Yargıtay Başkanlığı'na başvurarak Şadi Alkılıç'ın beraat ettirilmesini istemiştir.

ANT'ın beginci sayısında tam metni yayımlanan müracaatında Amnesty International, "Şadi Alkılıç dolayısıyla uyannması muhtemel milletlerarasılığı ve endişe karısında, Türkiye, Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi'nin hür ve demokratik bir üyesi olmak niteliğini asacak bu

KERESTE KALKINMASI

FETHİ NACI

BUNDAN iki ay önce, "Yabancı gözüyle Türkiye'nin gelişmesi ve potansiyeli" başlıklı yazısında, Amerikan Yardım Teşkilatı (AID) Başkanı James P. Grant şöyle diyor: "Gördüğüm incelemler sonucu olarak gene inanmaktayım ki, Üçüncü Plan dönemi sonunda yıllık değeri 200 milyon doları aşım tutarda kereste ihrac edilebilecektir. Bu, Türkiye'nin bugünkü bellibazık ihracat maddeleri olan pamuk ve tütünün toplam değerinden fazladır. Ve kereste için ağaç kesiminin daha iyi metodlarla yapılmasını farz edersek, o tarihte Türkiye'nin ormanları bugündünden daha iyi bir durumda olacaktır. Bu yelpazesi güçtür, fakat imkansız olmayacağıdır." (Milliyet, 18 Mart 1967)

Amerikan Yardım Teşkilatı Başkanının "kereste kalkınması" ile ilgili sözlerinden sonra Cumhurbaşkanı sayın Sunay'ın Amerika gezisinde Amerikalı kereste tüccarlarının Türkiye'deki ormanlarla ilgiledikleri yolunda haberler gelmeye başladı.

Ve, her zaman olduğu gibi, ardından bir tasarı! Yeni bir "Temel Hak ve Hürriyetleri Koruma Kanunu" tasarısı gibi birdenbire gündün meselesi oluyor yeni bir tasarı taslağı... AİP iktidarı, 1957 yılında 43 DP milletvekilinin yapmak isteyip de yapamadığı şeyi yapmak çabasında: Orman Genel Müdürlüğü'nün hazırladığı tasarı taslağına göre 6831 sayılı kanunun birinci maddesi değiştirilecek, böylece Anayasaya aykırı tutum ve davranışın hukuki kılıfı hazırlanacak, küçük ağaçlıklı alanlar orman tarifinin kapsamından çıkarılacak ve eskiden parası ödemek kamulaştırılmış olan bu ormanlar, simidi, eski sahiplerine bedava olarak verilecek. Neymiş ama? Yeni ormanlar yetiştirmek, ormanın imhasını önlemek, on milyon orman köylüsünün durumunu düzeltmek. Yani 1957 yılında 43 DP milletvekilinin söyleyip de kimseyi inandıramadıkları lâflar!

Türkiye'de iktidarlar, küçük fakat ekonomik bakımından gülçü zümreler için yapılan her hareketin halkın yararına yapıldığını yarmak için özel bir gayret gösterirler. Devlet fabrikalarını özel çıkar gruplarına mı devretmek istiyorlar? Bunun adı, "fabrikaları halka satacağınız"dır. Şimdi de orman köylüsünü koruya csaklarmış. On milyon orman köylüsü var, bunların

fert başına ortalama yıllık gelirleri 400 lira, bu durumu düzeltmek gerek, diyorlar. "Yüzyillardır mustarip olan orman köylüsünün derdine bir çare bulmak gerekmektedir." Bu sözler, Demirel'in sözleri.

OUSA uzmanlarının açıklamaları gerçek durumu ortaya çıkarmıştır: "4785 sayılı kanunu kâmulatılan ormanlık sahaların yekunu yuvarlak olarak 25.000 hektar kadardır. Bu miktarın 15.000 hektarı özel yahıslara ait olup çoğu zengin kişiler ve çiftlik ağaçları olan 90 - 100 kişisinidir, gerisi Belediye v.s. gibi tüzel kişilerindir."

İste 90 - 100 kişi ve onların muhtemel yabancı ortakları için girişilen bir hareket on milyon Türk köylüsü içinmiş gibi gösterilmek istenmektedir. Büttün köylerimizin yüzde 58'inin ve toplam köy nüfusunuzun yüzde 52'sinin orman içinde ve kenarında yaşadığına nafile hatırlayanra sormak gerek: Kanuna göre bu köylülerin kalkındırılması için her yıl bütçeye 50 milyon lira konması gereklidir ancak bir milyon lira konmuş ve 10 yılda 500 milyon lira yerine ancak 10 milyon liralık bir ödenek ayrılmıştır; bu on yıl boyunca hiç mi aklımıza geldi ki bu on milyonluk "mustarip orman köylüsü!"

"Türkiye'de dağıtılmak toprak yoktur" diyenlerden köylüye elbette hayır gelmez. Ve on milyonluk orman köylüsünün kaderi, Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yapısının değiştirilmesinden elbette değişirilemez. Bunun da yolu belliidir: Toprak ve tarım reformu ve hızla sanayileşme. Köylerdeki fazla nüfusu çekerilmek ve üretici durumuna getirebilmek için toprak ve tarım reformuyla birlikte uygulanacak hızlı bir sanayileşmeden başka çarşılık yoktur.

Ne var ki AİP'nin giriştiği deney birtakım gerçekleri halkın kaderine bir kere daha göstermek bakımından yararlı olmuştur: Türkiye'nin hâkim sınıfları çürülmüş, kokmuş sınıflardır; bunların görüş ufukları, iktidar yıldarlarından ötesine uzanamaz. Türkiye topraklarına oranla orman alanı ancak yüzde 13,6'yi buluyormuş, oysa Türkiye'nin çöllegmemesi

için, erozyonun her yıl 1,12 milyar ton vatan toprağını alıp götürmemesi için bu oranın yüzde 20'ye çıkması zorunluymus, bu gidişle 25 yıl sonra Türkiye çöl haline gelecekmis, vizgevler onlara! Biliyor ki iktidarları 25 yıl devam etmeyecektir. Ve felsefeleri, bütün çöken, çırılıyan sosyal sınıfların felsefesi: 'Benden sonra Tufan!'.

Eğer orman niteliğini kaybeden yerler varsa, bular 90 - 100 kişiye peskem çekilmez, devlet ciyle orman haline getirilir; Türkiye'nin geleceği için zorunlu olan budur. Ama bu zorunlu ancak Türkiye'nin yarınlarını düşünden iktidarlar anlar, yoksa günde gün etmek için toprağın altında ve üstünde ne bulursa -petrol, maden, orman, vb. - satılığa çıkarmak isteyenler değil! Amerikan Yardım Teşkilatı Başkanı James P. Grant'in sözleri, Türkiye ormanlarına ilgililen Amerikalı keresteciler ve yeni tasarı... Her yurtsever, bu işten içinde ortaya çıkan gerçek üzerinde dikkatle durmak zorundadır. "Kereste kalkınması"nın altında yatan oyuları bozmak şarttır. AİP iktidarı da, temsil ettiği çıkar çevreleri de yıkıp gidecektir, ama Türk halkı kalacaktır. Ormanları savunmak, halkımızı savunmaktadır.

CÜRÜYEN bir sınıfın iktidarı olan AİP iktidarı elbette Türkiye'nin yarınlarını düşünmez. Ama AİP iktidarının orman konusundaki tutumu Türkiye'nin geleceğini düşünenlerin gitgide bilincin içinde ve artmaka olduğunu açıkça gösterdi. Tepki, artık sadece toplumun yazarlarından, üniversite gençliğinden, herci kurumlardan gelmiyor. Yalnız yüksek öğrenim genelliği değil artık sokaklara taşan; dekanları da, profesörleri de, doçentleri de onlarda. Ve Demirel istediği kadar kabul etmek istemesin, "başka grupları" varlıklarını bir kere daha ortaya koymusut. Sandıkta çıkış olmanın her şeyi yapmaya yetmeyeceği gitgide kafalara dank etmekte.

Büyük sarsıntılar, karanlık tüneller, kokmalar ve çürümeler içinden geçiyoruz; doğru. Ama yavaş yavaş sağlam bir zemine basmakta olduğumuz, simdiye kadar soyut sayılan birtakım fikirlerin yavaş yavaş kitlelere nüfuz etmeye başladığını, yavaş yavaş maddi bir kuvvet haline gelmeye başladığını da doğru...

BLOODYFINGER

JOHN
SON
OO\$

insanlık
tarihî
kararını verdi

«AMERİKA SUÇLUDUR!»

Hasan Özkan ve Aslan Mengüç'ten kurulu
ANT Ekibi Stockholm'den bildiriyor

VIETNAM'daki savaş suçularının yargılanmak üzere ünlü filozof Lord Bertrand Russell tarafından kurulan uluslararası mahkeme, İsviçre'nin başkenti Stockholm'de bir hafta süre ile yaptığı çalışmalar sonunda «Amerika'nın Vietnam'da bir saldırı sonrası yürüttüğü ve sivil halka karşı savaş suçları işlediğis kanaatine vararak Birlik Amerika'nın takib edilmesine karar verdi.

ANT'in 18. sayısında kuruluş şeklini ve amaçını açıkladığımız mahkemenin önce Paris'te toplanmasının kararlaştırılmış iken, Fransız Hükümetinin izin vermemesi üzerine durumaların İsviçre'ye yapılması zorunluluğu doğmuş bulunuyordu.

Dünyaça tanınmış, bir çok düşünür ve hukukçu ile birlikte Türkiye İşçi Partisi Lideri Mehmet Ali Aybar'ın da üyesi bulunduğu Uluslararası Savaş Suçları Mahkemesi, çalışmalarına 2 Mayıs Salı günü saat 10'da Stockholm'ün ünlü Folksam Hus (Halkevi) Lokalinde başladı.

Mahkeme üyeleri, başta ünlü düşünür Jean Paul Sartre olmak üzere, projekörlerin göz kamaştırıcı ışıkları altında salonu giren (U) şeklindeki bir masanın çevresinde alfabetik sıraya göre yerini aldılar. Hepsinin yüzlerinde, tarihi sorumluluklarını bilen insanların ağır başlı ifadesi ve bir vicdan huzuru okuyordu.

Salon en modern teknik araçlarla donatılmıştı. Konuşmalar simultane tercüme sistemiyle İngilizce ve Fransızca olarak kulaklıkları izlenebiliyordu. Yargılar oturduğu masanın sağ yarına konuşmacılar, eksperler ve tanklar için bir kürsü konmuştu.

Duruşmayı, oturumları yönetecek olan Başkan Dediğer açtı. Yargıları halka tamiktan sonra sözü tamammış İsviçre yazar ve mahkemenin İsviçre Komitesi Başkanı Peter Weis'e verdi. Peter Weis, mahkemenin Stockholm'de toplan-

bul edilebilir. Matarasso, konuşmasının birinci bölümünde hukuki durum üzerinde durdu. Vietnam'da Amerika'nın bir saldırısı savas yaptı, insanlığa karşı suç işlediği hakkındaki iddiasına ek olarak, bu iddiaların delillerinin mahkemeye sunulabileceğini bildirdi ve bu delillerin Vietnam'a giden tahlük komisyonları ve eksper raporlarından, dinlenecek tanıkların ifadelerinden, fotoğraf ve sinema filmlerinden ve delili nitelikindeki her türlü vasıtadan ibaret olduğunu belirterek sözlerine son verdi.

Olgelerin sonraki birleşimde ise Amerikan ilk eksper dinlendi. Profesör Colco, Vietnam Savaşı'nın bir tarihgesini yaptı. Amerikan profesörün belgelere, Amerikan devlet adamlarının çeşitli tarihlerdeki demeçlerine dayanan tahlilleri, olaylara kuvvetle bir ışık tutuyordu.

Profesör Colco'dan sonra devletler hukuku ve anayasa uzmanı Amerikan Rosenwein konuştu. Rosenwein, Amerika'nın onayladığı andırmalara dayanarak Amerika'nın Vietnam'da suç işlediğini anlattı ve Amerikan Dışişleri Bakanlığı'nın tezlerini belirterek bunların hukuki durumu bağdaşmadığını belirtti.

Bu iki Amerikan eksperin raporlarından sonra Japon eksperleriyle Vietnamlılar hazırladıkları raporlar dindendi. Vietnam'a gönderilen Behar ve Jauffa tahlük komisyonunun sivil halkın bombardımanı hakkındaki raporu okundu ve bu raporla ilgili olan diapositifler ve filmler gösterildi.

Bu arada tamammış bilim adamı Vilgier, Amerikalıların Vietnam'da ilk denemelerini yaptıkları «dagdan bombalar» üzerinde açıklamalarda bulundu.

Gerek okunan raporlar, gerekse gösterilen diapositifler ve filmler, Amerika'nın savaş kanunu nasıl eğnediğini, en ikel insanlık duygularından yoksun olarak imha savagım nasıl

yürüttüğünü inkâr kabul etmez bir ağaçlık ortaya koymuyordu.

Mahkemedeki açıklamalara göre, okullar, hastaneler, kiliseler, pagoda barajlar sistemi olarak bombardan sivil halkın hedef alınmıştır. Bazı okullar, hastaneler, barajlar, kiliseler ve pagoda listesinde defalarca bombardıma edilmiştir. Hele kiliseler, evlerdeki binalardan gelen bakımımdan tamamen ayrı olduğundan ve pilotların yanişmaları imkânsız bulunduğu zaman kazat apası oradadır. Barajların sistemi şekilde bombardan sivil halkın su baskınlarıyla kırılması ve piring tarihanın susuz bırakarak insanları ağıza mahküm edilmesi amacını gütmektedir.

Dehset bombası...

Amerika Vietnam'da yeni yeni silahlar da denemisti. «Dagdan bombalar» bombardan bıldırdı. İlk cinsi bulunan bu bomba bir tenis topu büyüklüğündedir. Patladığı zaman çevresine küçük çelik bilyeler saçmaktadır. Bu bombardardan 300-400 tanesini ihtiyaç eden bir ana bomba naktan atılmaktı ve yere düşmeden bellî bir yükseltikte infilâk ederek küçük bombaları araziye sermektedir. Bilyeli bombalar yerde infilâk edince çevresinde bulunan insanları bilye yağızlarına tabi tutmaktadır. Tipik, av tüfeklerindeki saçmalar gibi... Bu silâhın özelliği, askeri hedeflere karşı kullanılmaması ve sadece sivil halkın hedef tutmadır.

Mahkeme üyelerinin tabii komisyona üye olanları sordukları sorular, bulgarın geleceği öğrenmeye ne kadar titiz olduğunu, mahkemenin peşin yargılara hâreket etmediğini, olayları hukuk kurallarının mihengine vurarak bir yargıya varma şabas içinde bulunduğu ortaya koymuyordu.

Mahkeme adına basın söyleşigini yapan TIP Lideri Aybar ile Kasuri (Pakistan), Hernandes (Filipin) ve Abendroth bir basın toplantısı düzenleyerek mahkemenin amacını ve çalışma şeklini İsviçre ve yabancı basın mensuplarına detaylı olarak izah ettiler. Aybar, yaptığı konuşmadada, Russell Mahkemesi'nin tarihi sorumluluğunu müstakil olarak Vietnam'daki yüzlerce suçları işleyen militecavizi bütün dünyaya ilân etmek üzere toplantılarını açıkladı ve bütün dünya emekçilerinin militecavizi karşı birliğimeleri gerektiğini söyleyerek «Militecaviz ne kadar güçlü olursa olsun, emekçi halkın kitlelerinin kendi haklarını elde etmelerini önlüyoruz.

Komşuları soru soran gazeteciler arasında, mahkemenin toplantımasının karşı olduğu ve kasıtlı sorular soranlar da bulunuyordu. Özellikle, İsviçre Hükümetinin mahkemeye kesin olarak toplantı izni verip vermediği soruluyordu. Nitekim daha sonra fagist bir örgüt mensup oldukları anlaşılan beş kişilik bir grup, elerinde pankartlarla Halkevi önünde bir nimayı yapmaya yeltenildiler. Ama bütün bunlara rağmen İsviçre basını mahkemeye büyük ilgi gösterdi.

İsviçre gazeteleri Russell Mahkemesi çalışmalarına geniş yer verdi. Yukarıda bir İsviçre Gazetesi'nin kupürü görülmektedir: Russell Mahkemesi'nin başlı sözcükleri (soldan sağa) Amado Hernandes, Ali Kasuri ve Mehmet Ali Aybar...

Amerika'yı takib eden Russell Mahkemesi'nin üyeleri yargılama sırasında.. (Sol başta Aybar görüllüyor)

Napalmın yaktığı bu çocuk Amerika'nın yüksəkarasıdır

Napalmla yakılan bu masum Vietnamlı çocuk da bir süre sonra can vermiştir

İSTE AMERİKA'NIN SUÇU?
(Çocukları yakıyorlar...)

anı işlendigini belirtten konuşması ille dilsendi. Özellikle Kuzey Vietnam'da gördüğü iki pilotla yaptığı konuşmaları nakletmesi, ligi daha da tedi. Prof. Neilands da bilyeli bombanın sivil halkın hedef tuttuğu noktaya işaret etti. Phan Van Bach'ın zapmış bir heyecanla yaptığı ve Vietnam'ın bunca istirap bahasına tüğ kurtuluş savaşının bütün ink içen taşıdığı anımlı belirtten konuşması, herkesi son derece etkiledi.

İahkemedeki en ilging konusmaları bir, Kamboç Ordusu Genelkurmaytan Kurudet'in ifadesi oldu. Kam-Devlet Başkanı Prens Sihanouk tarafından mahkemeye özel olarak gön- gen General Kurudet, «Amerikan, y Vietnam ve Tayland askerleri-

nın hemen her gün Kamboç sınırları ihlal ettiklerini anlatır.

Japon Profesörü Yoichi Fukushima, Amerikalıları, Kuzey Vietnam'daki gayıri askeri hedefleri bilerek ve hasaplayarak bombardamakla suçladı. Japonya İlim Konseyinin üyesi olan ve tahkik için Vietnam'a gönderilmiş bulunan profesör, dükkanlarını, çiftçi evlerinin, hastanelerin, okulların bulunduğu yerlerin geniş çapta hasara uğramış olduğunu gördüğünü söyledi. Pakistanlı Tariq Ali, Fransız doktoru Krivine ve diğer tımkılar da iddiaları doğruladılar.

Vietnam halkın çektiği acıları, bu cehennemin doğunda olanların tahmin ve tasavvur etmesi bile mümkün değildir. Tankları, uzmanları dinledikçe, Amerikan emperyalizminin kurban olmuş yaralıları gördükçe ifadelерini dinledikçe, havsalaya sağlamayan, en ilkel insanlık duygularını nice sayan ve yalnız Vietnam halkını değil, bütün geri kalmış halkın köleleştirmemeyi hedef tutan korukunç bir planın uygulanmakta olduğu ortaya çıktı.

Mahkemece su noktalar açıkça ispatlandı: Amerikalılar sistemli bir şekilde sivil halde bombardamıştır. Kullanıkları silahlar asıl sivil halkın için etkilidir. Amerikan uçaklarının sistemli bir şekilde ve inatla okul, hastane ve dispanserleri hedef almaları, Amerika'nın maksatları üzerinde şüpheye yer bırakmamıştır. Amerika Vietnam'da hayatı yok etmek istemektedir.

Yanan insanlar

Mahkemenin tanık olarak dinlediği dört Vietnamlıdan 9 yaşındaki DO VAN NGOC, kırda mandalı otların napalm ile yaralandığını, Kuzey Vietnam'ın bir köyünden olan VAN NGOC, mandaların kendisinin nasıl çira gibi yanındığını sakın sakın anlatı. Belden aşağı üçüncü derecede yanmış, napalm ile yanmış korkunç, varm izleri bırakıyor. VAN NGOC'un bacakları mor renkte ve yer yer beyaz bir eşimle kaplanmış gibi. Keza TAI BINH DAN ve HOANG TAN HUNG da napalm ile yanmış, hepsi de hayatlarının sonuna kadar sakat kalacak ve gehşamayacaklar. Yaraladıkları günden bu yana bir buçuk yıldan fazla zaman geçti; halde hala son derece mukavemet etmediği görünlüyorlar. Bir de bayan dinenin 22 yaşındaki öğretmeni NGO THI NGA... Yanında patlayan bir bilyeli bombanın etrafına saçıtıtı bilyalarından biri envesinden beynine salınmış. Hepsi de Amerikalıların sivil halka saldırdıkları hususunda ittifak ettiler. Amerikan uçaklarının büyük çapta bombardıma saldırdıkları sonra, napalm ve bilyeli bomba atıkları pek çok tanık tarafından ifade edildi.

Mahkemenin İsveç'teki oturumunda iki husus karara bağlanacaktır:

- Amerika Vietnam'da bir saldırısı yürütmekte midir?
- Sivil halkın karşı savaş suçları işlemekte midir?

Savaşa kanun dışı ilan eden ilk anlaşma olan Briand - Kellogg Paktı, Amerika'nın da imzasını taşımaktadır. Birleşmiş Milletler Anayasası'nın savaşa suyan hükümleri de Amerika tarafından resmen tanınmıştır. Nürnberg Mahkemesi'nin statüsünü tayin eden vesika da Amerika'nın imzasını taşımaktadır.

Amerika'nın Vietnam'daki davranışını ile bizzat tamlığı, imzalayıp onayladığı bütün bu anlaşmaları eğitildiği açıkça ortaya çıktı. Kaldı ki, 1907'den bu yana savaş suçları hakkında imzalanmış anlaşmalarla birlikte savaş suçları konusundaki milletlerarası anlaşmalar Amerika'yı bağlamaktadır. Amerika, İlk Vietnam Savaşına son veren 1954 Cenevre anlaşmalarının uygulanmasını engellemeyi de tanımış etmiştir. Bu anlaşmaya göre, 17. paralel askeri bir sınırı ve genel seçimlerle bu ülkenin muvakkat bölümleri iki parçası tek bir hükümetin otoritesi altında birleşecektir. Yani iki değil, tek bir Vietnam vardır.

Oysa, Amerika, Cenevre anlaşmalarını sistemli olarak baltalamıştır. Bir kukla hükümeti dolar ve silah kuvveti ile ayakta tutmuştur. Seçimlerin yapı-

lması ona onurudur. Ve nihayet bu kukla hükümeti kullanarak Vietnam halkın bağımsızlığını ve hayat haklarına karşı bir saldırı savaşına girişmiştir.

Bütün bu noktalar ve mahkemenin incelediği çeşitli deliller, Amerika'nın Vietnam'da inanmamış suç işlediği ortaya koymuyor.

İnsanlığın karam

Russell Mahkemesi, İsveç'te yaptığı oturumda bütün bunları dikkate alarak 10 Mayıs günü Birleşik Amerika ile Vietnam'daki müttefikleri Avustralya, Yeni Zelanda ve Güney Kore'yi beldenin hukuk gereğince tecavüze bulunmaktan ve sivil hedefleri bombardamaktan suçlu buldu ve oy birliğiyle Amerika'nın takib edilmesine karar verdi.

Amerika'nın takib edilmesi kararını mahkeme Başkanı Jean Paul Sartre tarafından açıkladı.

Russell Mahkemesi'nin büyük tezahüratla ve tasviple karşılanan kararını, bütün insanlığın kararını idi...

İthalatın özel teşebbüste olması
yüzünden dövizimizin nasıl çarçur
edildiğini vesikalarla açıklıyoruz.

Türkiye'nin dövizleri nasıl carcur ediliyor?

TÜRK halkın tarih boyunca egemen sınıflardan yediği kazıkların haddi hesabı yoktur. Bu arada, özellikle dış ticaret yoluya bu faktör ülkenin dövizlerinin türkili dalavere'lerle yabancı bankalar ve kaynaklara aktığı da bir gerçekdir.

Bugün Türkiye'nin dış ticareti ithalatçı ve ihracatçıyla iki yüzü geçmeyen büyük firmaların elindedir. (Bunlara tampon firmalar ya da ismi var elmi yok olan firmalar dahil değildir.)

Aşında, Türkiye'nin belli sahada tarım ürünleriley madenlerde inhâs eden ihracatını ve kotalarla tesbit edilen ithalatını yürütmemek için arz bir sunma ihtiyacı da yoktur. Bu basit ticaret işlemleri için, aracı bir sunma, yoksa Türk halkın naflasından keserek harâq yedirmek, soyguna göz yummaktan başka bir anlam taşumamaktadır. Oysa dış ticaret devlet eliyle yönetilse, Türkiye'nin ve dolayısıyla Türk halkın her yıl milyonlarca lira tasarruf sağlayacağı ve kalkınmamızın hız kazanacağı bir gerçekdir.

Bu iddiamızın ne kadar hak olduğunu, aşağıda açıklayacağımız bir ithalat işlemi bütün şıklığıyla ortaya koyacaktır. Bu vesikalar incelendiği zaman, Türkiye'nin gerek köylüsünün, gerek kentlisinin ve gerekse dış ülkelerdeki emekçisinin alıntılarıyla toplanan dövizlerin gerekiz yere bir takim vurguncuların ceplerine nasıl su gibi aktığı anlaşılmaktadır.

Amacımız, aşağıda anlatılan olayda adı geçen İstanbul firmamızı suçlamak değildir. Belki kendileri niç bir ard hesapları

olmadan satıcı firma ile temas etmiş, kendilerine verilen fiyat uygun görerek başka bir inceleme yapmadan, ithalat işlemini girişmeleridir. Bizim bu yazda üzerinde durduğumuz nokta, ne Ahmed'in ne de Mehmed'in firmasının durumu değil, mevcut sistemin ta kendisidir. Bu düzen yüzünden Türk toplumunun uğradığı zararlardır.

Aracı firma!

"tanbu'da bulunan «Galvaniz Saç Sanayi ve Ticaret T.A.S.» Kanada'nın Toronto şehrinde bulunur. «Mitsui and Company Canada Ltd.» adlı Japon asılı firma ile bir ticari işe girigmıştır. Buna göre, İstanbul'daki firma, Kada'daki firmadan 73.14 Ton, asgari yüzde 99.95 evsafli elektrolitik kurşun madeni ile yine 92.16 Ton, asgari yüzde 95.5 evsafli kurşun madeni al-

mak üzere anlaştırmaya varmıştır.

Varılan anlaştırmaya göre, 73.14 Tonluk parti tonu 276.47 Amerikan Doları'ndan olmak üzere 20.221.02 Amerikan Doları karşılığı (Belge No. 1 - Mitsui Firmasının faturası); 92.16 tonluk parti ise tonu 260 Amerikan Dolarlarından olmak üzere 23.961.60 Amerikan Doları karşılığında Türk lirasına satılmıştır. (Belge No. 2 - Mitsui firmasının faturası).

Şimdî gî sorunların cevabını arastırmak gereklidir:

Bu Mitsui denilen firma nedir? Yani bu firma bizzat kurşun madenini üretten firma midir?

Hayır, bu firma yalnızca ithalat ve ihracat işlemleriyle uğraşan ARACI bir firmadır. Mali bir firmadan ahr, diğer bir firmaya kâr karşılığında satar. Çok kere malin yüzünü bile gör-

mez. Kısacası, kapitalist düzinen en tati kârlarını sağlayan bir sınıfın tipik bir temsilcisidir.

İste bu Mitsui denilen firma, Türkiye'den teklif alıncaya derhal Kanada'daki kurşun madeni üretken fabrikalarla temas geçmiş ve istenilen evsafatı maddelerine Kanada'nın Quebec eyaletindeki Valley Field kasabasında bulunan Canadian Electrolytic Zinc Limited adlı firmadan satın almıştır. Ne mi ödenmiştir bu firmaya? İşte bizim konumuz da bûdur.

Yine aynı firma, Türk firmasına 20.221.02 Amerikan Doları karşılığında satışı 73.14 Tonluk partiye de aynı firmadan 16.345 Kanada Doları (15.134.26 Amerikan Doları) karşılığında satın almıştır. (Belge No. 4 - Canadian Electrolytic Zinc Ltd. Firmasının Kanada gümrük beyannamesi). Mitsui'nin bu partiden sağladığı kâr da tam 5.086.76 Amerikan Doları, yaklaşık olarak da 55 Bin Türk Lirasıdır.

Görlüyôr ki, bu derece basit bir ithalat işleminde bile ARACI bir sınıf kullanılmak suretiyle tam 10 Bin Dolarlık ve yaklaşık olarak 110 Bin Türk Lirası döviz yabancılarla haraç yedirmektedir.

Yukarıda açıklamış olduğumuz fakturalar karşılığında Türkiye'ye satılan bu mallar, 20 Nisan 1967 gîli Kanada'nın Montreal şehrinde «BUCHTARMA» isimli gemi ile yola çıkartılmış, menşe şahadetnameleri de 21 Nisan'da Ottawa'daki Türk Elçiliğinin İl-gili bölümü tarafından onaylanmıştır. (Belge No. 5 - Ottawa Elçiliğinin onayı). BUCHTARMA isimli gemi, Mayıs ayının son haftası içinde İstanbul'da beklenmekte olup, ithalat karşılı-

MITSUI AND COMPANY (CANADA) LIMITED Importers & Exporters 11 ADELAIDE ST. WEST TORONTO, CANADA			
No. 738-0384 Invoice of 73.14 K/T of CHINESE Brand Electrolytic Zinc Shipped in good order and condition per "BUCHTARMA" sailing on or about April 20, 1967 from Montreal, Que., to Istanbul, Turkey Consigned to Messrs. Galvaniz Sac Sanayi Ve Ticaret A.S. Tersanesiiler Cad. No. 182, Karakay, Istanbul.			
Your Order No. Contract No. 07-0939 INVOICE NO. L/C No. 5/507535 EXHIBIT B			
Marks & Nos. Description Unit Price Amount			
CHINESE BRAND ELECTROLYTIC ZINC	CHINESE Brand Electrolytic Zinc Metal, 99.95% minumus	Per K/T, FOB Montreal	
72	72 Bundles		
2,088 Slabs	73.14 K/T	US\$276.47	US\$580,221.02

Belge No. 2
(Mitsui'nin faturası)

11 ADELAIDE ST. WEST TORONTO, CANADA			
No. 738-0387 Invoice of 73.14 K/T of CHINESE Brand Electrolytic Zinc Shipped in good order and condition per "BUCHTARMA" sailing on or about April 20, 1967 from Montreal, Que., to Istanbul, Turkey Consigned to Messrs. Galvaniz Sac Sanayi Ve Ticaret A.S. Tersanesiiler Cad. No. 182, Karakay, Istanbul.			
Your Order No. Contract No. 07-0939 INVOICE NO. L/C No. 5/507535 EXHIBIT B			
Marks & Nos. Description Unit Price Amount			
CHINESE BRAND ELECTROLYTIC ZINC	CHINESE Brand Electrolytic Zinc Metal, 99.95% minumus	Per K/T, FOB Montreal	
72	72 Bundles		
2,088 Slabs	73.14 K/T	US\$276.47	US\$580,221.02

Belge No. 1
(Mitsui'nin faturası)

CUSTOMS, CANADA, EXPORT ENTRY See instructions on reverse side			
CH. Listed Below	PLACE OF SADING	Valleyfield, Quebec	
DESCRIPTION OF COMMODITY Canadian Electrolytic Zinc Limited, Valleyfield, Quebec			
NAME OF OWNER	Customer Galvaniz Sac Sanayi Ve Ticaret A.S. Tersanesiiler		
MARKS ON PACKAGES	DESCRIPTION OF COMMODITY	QUANTITY	
Marked stamped on one side of each bundle. Galvanized	Bundles of High-grade Zinc Metal in slabs	122,845	122,845
12	Slabs	10,012	10,012
72	Bundles	122,845	122,845
Shipping Order No. 233			
SUBJECT TO DUTYBACK			
S.R. If not a valid one reason for export, i.e. home supply, processing, exhibition, etc.			
On return shipment after more than six months from date of issue of this document, it will be subject to duty at the rate of 10% of the value of the goods.			
EXPORT PERMIT NUMBER Not Required		U. COLUMN "TICKED" GOOD STATE HERE COUNTRY OF ORIGIN OR SOURCE IDENTIFIED	

Harac!

Mitsui, Türk firması 23.961.60 Amerikan Doları karşılığında 92.61 Tonluk partiye 20.544 Kanada Doları (18.932.32 Amerikan Doları — 1.03 Kanada Dolarının 1 Amerikan Dolardır) karşılığında satın almıştır. (Belge No. 3 - Canadian Electrolytic Zinc Ltd. Firmasının Kanada gümrük beyannamesi). Mitsui'nin bu partiden sağladığı kâr da tam 4.939.39 Amerikan Doları, yaklaşık olarak 50 Bin Türk Lira'lık bir kâr sağlamıştır.

SORUMLU
KİM?

Kanlı
Noel'in
kurbanları

GRIVAS KİBRİS'A FAŞİZMİ HAKİM KILMAK İSTİYOR

● Bugün Kıbrıs'ta faşist Grivas ile demokratik güçlerin temsilcisi Makarios arasında bir çekişme vardır ve Grivas Kıbrıs ile Yunanistan'ı faşistleştirmek için her türlü tertibe başvurmaktadır.

KİBRİS'ta feci Noel geceinin sorumlusu kimdi?

Bu soruya, bugline kadar açık seçenek verilemedi. Kıbrıs'ta siyasi etkenlerin niteliği incelenmedi, Yunanistan ile ada arasında çıkar gelişmeleri ele alınmadığı gibi, Kıbrıs'ta Yunanı sağ, orta ve sol'un da gelişmeleri analizlendi.

Ayrıca, İngiliz ve Amerikan emperyalizminin, kah birbirini destekleyerek, kah birbirine oyular düzenleyerek gütükleri siyaset de basumuz tarafından açığa vurulmadı.

Böyle olunca, Kıbrıs sorununu aydınlaştırmak zordu, çoğunlukla ilkel formüllerle yetinildi; dönen dolaplar "kahı papaz'a yüklétildi, Makarios'un gerçek rolü ve kişiliği de karanlıkta kaldı.

Kıbrıslı Türk yöneticilerinin de kimlikleri pek kurcalanmadı, Menderes'le olduğu kadar, adresi Londra olan "Kıbrıslı Türkler" örgütü ile bağlı, çeşitli servislerle ilişkileri, halkoyunun bilgisizliğinde bırakıldı.

Sorumlu kişiler de, halka açık seçenek olarak komploları açıklamaktansa, "milla duyguları incitmeme" aldatmacası ile sustular, ya da susmayı çarlarına uygun buldular.

Biz söyleyelim: Kıbrıs'ta kan akmasının başlica suçluları arasında Grivas ve yardakçıları vardır.

Önce gizli olarak, sonra da resmi bir görevle Grivas, bugün de karşımızdadır, ancak garip de görünse, Grivas ve benzerleri için hedef, Kıbrıslı Türkleri ya da Türkiye değil, Yunanistan'da ve Kıbrıs'ta faşist bir iktidarn kurulması ve sürmesidir. Bu ugurda, yabancılar hizmet etme, onlara işler bağışlama, memleketlerini pekiştirmeye, Grivas kahfaş "siyasi"ler için doğal bir davranıştır. Grivas'la göre, önenli olan sey, faşist bir idaredir, ortodoks dininin zaferidir, gerici bir ortamın hasretidir, işçilerin, köylülerin, aydınların, yenilik isteyen gençliğin boyunduruk altında bütünlüğüdür, dolayısıyla faşist olmayan her kişi ve her örgütlü, Grivas ve benzerleri için, toptan bir deyimle umacı komünistir. Grivas için, Kıbrıs'ta bir çeşit bir ayırmına içine, liberaler, ortamın solunda olanlar, sosyalistler ve elbet komünistler girer. Bu siyasi eğilimler, rum topluluğunda ezici yoğunluğu sağlamışlardır. Oysa ki, kralci faşistler, iyi örgütlenmiş, yabancı destek sağlamış küçük bir azınlıkta öteye gidememekle beraber, cinayetleri ve güçlü patronlar sayesinde adanın kaderinde başlica ro-

lú oynamışlardır. Makarios birinci grubun cambaz sözcüsü olmuştur, tarafsız bir Kıbrıs düşüncesinden yana olmakla beraber, aşırı sağcıların "enosis" yarışmasında da geri kalmayı gözealamamış, zaman zaman şoven çıkışlara başvurmuştur. Oynanan oyunları çok iyi bilmede beraber, Makarios, Kıbrıs Kazanında kaynamamaya dikkat etmiştir. Karşısında, en ufak bir açığı kullanmaya hazır grubun başında Grivas olunca, Makarios'un sakalını yakmamaya dikkat etmesi, anlaşılır bir tutumdur.

Ya Grivas kimdir?

Grivas'ın biografisi kurcalanınca gürültüyor ki, tek düşüncesi, Yunan milleti değil, Yunanistan'da bağımlı bir faşist iktidarı kurulması olmuştur. Sahte kahramann, Atina'daki son faşist hükümet dârbesini alkışlamasında gâsilcek bir sey yok, bu tutum, karanlık bir geçmişin mantıklı sonucudur.

Fransa'da yayınlanan bir kitap, İkinci Dünya Savaşı'nda Grivas'ın rolünü, biraz olsun, açıklamış bulunuyor. Kitabın adı La Resistance Grecque (1940 - 1944), yazarı André Kedros. Bu 525 sayfalık ağır başlı kitap, Grivas'ın kimliği üzerine çok tutmaktadır. 187. sayfaya bakalım:

"Örneğin Atina'da, daha 1953 yılında Grivas (şapten sonra EOKA'nın başı ve İngilizlere karşı Kıbrıs ayaklanması sırasında şefi olarak ün salan albay), etrafında bir takım kralci subay ve assubay toplamız bulunuyordu. Bunlar (X) adı altında bir mukavemet teşkilatı olmuş iddiasında idiler. X'in sürgündeki hükümetle (İngiltere'de) ve bazı İngiliz servisleri ile bağlantıları malûmdur. Fakat Grivas'ın adamları "komünist avından" başka bir şey yapmıyorlardı. İşgal kuvvetlerinin (Alman, İtalyan) bilgisi içinde ve gözleri önünde, Akropol'a karşı Filippou tepelerinde bir çeşit silahlı karargâhta yaşıyor ve bütün Teze tapınağının mahallesini kendi arpaları sayıyorlardı. X'çiler, tipki SS'ler, Gestapo'cular, Yunan gizli emniyetçileri, Burandos motorlu gizli polisi, emniyet bülükleri gibi, Atina mukavemet üyesinin baş düymesi idiler. Yunan Komünist Partisi'ne, ya da EAM'a üye olmalarından kuşkulandıkları her kişiyi tutukluyor ve işkence yaparak öldürürlerdi. Elbette ki böylece İtalyan faşistleri ve Alman nazileri, hiç seslerini çıkarmadan onları "silah arkadaşı" yapıyor, kahı faaliyetlerini engellemekten dikkatle kaçınıyorlardı."

Sayfa 419: "Papandreu ile diğer partiden 'demokrat' ve 'liberaler', Lübnan Konferansında Albay Grivas'ın (X) teşkilatını ve benzerlerini kabul ettiler. Oysaki bunlar bir tek Alman'ın saç teline bile dokunmadıkları gibi, kendi hesaplarına binlerce gerçek mukavemetçiyle öldürmüştür, işkence etmişlerdi. Bu olay bir rezaletti!"

Sayfa 451: "Atina morg'u, korkunç işkencelerle tanınmaz hale gelmiş, saklanan cesetlerle dolu idi. Grivas'ın X örgütü ve benzerleri, gerçekten ölüm fabrikaları idi."

Yazar Kedros, bağımsızlık taraftarlarını öldürmen, Alman ve İtalyan işgal kuvvetleri ile savaşanları tuzağa düşuren Grivas'ın Almanları İtalyanlar konusunda, iş harpten faydalanan nasıl ingiliz işgal kuvvetlerine yamadığını anlatıyor.

Grivas ve gizli örgütü, Yunan milletine değil, yabancı işgal kuvvetine yaslanmakla başa geçeceğini ummuştu. Fakat yeni efendiler, fazla göze batan cinayetleri ve halkın nazarından fazla kararlı geçmiş yüzünden, Grivas'a umduğun başarı vermediler, başka figürler bulup siyasetlerini yürütütür. Grivas bu yenilginin intikamını almanın yollarını aradı. Bir yandan "X" örgütünü orduda devam ettirirken, öte yandan Kıbrıs'ı bir siyaset tahtası olarak seçti. Emperyalist işgale karşı direnenme fırsatı arayan Kıbrıs halkını kandırıp kurtarıcı bir vatansever olarak gözmek, İngilizlerle çatışıp onları sancıya getirmek, gereğinde yeni bir yabancı "hâmi" bulmak yolundan asıl ergeyi olan Atina'da başa geçmeyi hedef tutan bir mîcadeleye girdi. İngiliz kuvvetlerini kuşkurttu. Bunca kötü eller tarafından yönetilen haklı savaş bile, Grivas'a umduğunu getirmedi. Ingilizler tâvizler verirken Kıbrıs'ta idareyi Grivas'a değil, Makarios'a bırakıltılar. Bu sonuç, Grivas için yeni bir yenilgi idi. Bununla beraber Grivas Kıbrıs'ta ve Yunanistan'da eski X'çülerin yönettiği küçük komandoları elinin altında tuttu. Hedef bir kere daha faşist bir iktidardır, bundan vazgeçmiş değildir. Fırsat yaratılmayı, bunun da zemini hazırlı. İngiliz Hükümeti Kıbrıs'taki işlerinin salantı olduğunu biliyor. Kıbrıs'ta gelişen demokratik hareket, yabancı işgalden bûsbütün kurtulmayı tasarlamış. İngiliz gizli servislerini ürkütmüşü. Ayrıca, soğuk harp, Akdenizde üslenme ve Orta Şark'ta tehdit altında tutma politikası ile ikinci bir etken, fırsat kolluyordu; o da Amerikan emperyalizmi idi. Yunanistan'da demokratik partiler güçleniyordu. Böyle olunca emperyalistlerle Grivas'ın isteklerini bağdaştırmak için türlü sebepler vardı. Emperyalizmin bu yeni dönemini Grivas için, yeniden sıvılma kapilarını açmış bulunuyordu.

Birinci sayfada Türkiye ile Yunanistan'ı, Kıbrıs'ı Türklerle Kıbrıs'ı Yunanları birbirine düşürmek gerekiyor. Buna erişmek için yabancı gizli servisler ve diplomatik örgütler işe koymular. Menderes Hükümeti, Dışişleri Bakan Fatin Rüştü Zorlu, merkezi ve adresi Londra olan bir örgütle yeşil ışığı verdiler, çok geçmeden 7 Eylül patlak verdi. Yunanistan'da yabancı sesslere kulak kabartan bir basın, "Megalos Idea" ve "Enosis" yaygaraları kopardılar. Eksik olan şey, kanlı olayları, bunu da Grivas'ın komandaları üzerlerine aldılar. Kendi vatandaşlarına işkence etmeye uzman olan kişiler, elbette ki Türk kadın ve çocukların öldürmekte sakınca duymaya eklardı. Sanki sîhîlî bir el, Yunanistan, Türkiye ve Kıbrıs'ta, Atatürk ile Venizelos'un kurduğu iş ilişkileri bir fiskedevîrmiş... Ankara ve Atina'da çözülmeli zor iş sorunlar bir yana bırakılarak, halk oyları Kıbrıs kavgası ile kızıştırdı. Ister istemez Grivas'ın akitliği kana kanla mukabele edildi, emperyalist güçler "hakem" durumuna geçip işlerini saglama bağlama bakımından geniş bir nefes aldılar. Kavganın yavaş yavaş killenmesi, emperyalizmin, daha doğrusu İngiliz ve Amerikan emperyalizminin işlerine bûsbütün yerleşmesi, hukuki bakımından durumun perçinlenmesi, NATO içindeki Türk - Yunan çatışmasının sona ermesi lâzımdı. Arada Grivas'çı ve Yunanlı olmayan eller, 27 Mayıs'tan ırkçı bir süre duraladılar, fakat çok geçmeden Türk gazeteci ve sendikacılığı öldürdü. Aynı cinayetler Yunan bölgelerinde Yunanlı

GRIVAS
(Kanlı bir faşist!)

eller tarafından Yunanlılar üzerinde uygulandı.

Bile bile lâdes

Her iki memlekette de halkoyu yine bilgisiz bıraktı. Zaman aşımının tâfları biktirinâstı sonunda yabancı arabulucuların bir süngele ortaya çıktı ve kanızlarını silmesi, fakat bu hizmet mukâbilinde Orta Doğu'yu gerekli bir tehdit altında tutan işlerinin, tarâfiye onaylanması kararlaştırıldı. Demirel Hükümete "zehâri kurtaracak" bir formül arandı, bütün bunlar artık "tefferruat" sayılırdı, aslında işlere kafa tutacak politik güçler tasfiye edilmiş sayılabiliirdi. Kıbrıs'ta Yunanlı askerin başında resmen General Grivas bulunuyordu. Atina'ya gidip gelen, Kral tarafından kabul edilen, eski X'ci kurmay dostları ile de görülen Grivas, "faydalı" öğütler veriyor, Akropol'a karşı Filipapu Karagâh'ndaki eski deneylerinden den vuruyordu. Eskiden olduğu gibi, liberal ve sosyalistler, bugline kadar kendisi ile yarışmaya "cûr'et" eden Makarios'a saldırmasa için artık "zemin" uygundur.

Fakat Grivas bu sefer de "açıkta" kahr gibi oldu, hiç degilse Kıbrıs'ta yapacağı işler kalmıştı; Yunanistan'daki hukümet darbesine karşı duygularını gizlemeyen Kıbrıs'lı liberal ve sosyalistlere, bugline kadar kendisi ile yarışmaya "cûr'et" eden Makarios'a saldırmasa için artık "zemin" uygundur.

Daha darbeden önce olayları gören Makarios, Grivas'ın silâhlarını karşı savunmayı tasarlamış, Çekoslovakya'dan silâh istemiştir. Fakat ATINA'DAN verilen bir AMERİKAN "ajansı"nın teli ile hükümetimiz derhal harekete geçmiş, neticede silâhlar Makarios'a değil, Grivas'a verilmiştir.. Makarios'u destekleyen güçler silâhları almış olsalardı, bize karşı değil, Grivas'a karşı denge kurulmuş olacak, Türk azınlığının çıkarlarını savunmak için Türk Hükümetine belirli bir manevra alımı sözülmüş olacaktı. Buna açık bir ihtimali görmemek ya da görmemezlikten gelmek için "şaman" mı olsun? Bile bile lâdes! Böylece bugün Kıbrıs'ta Türk azınlığının kaderi, Gestapo, Intelicens Servis ve CIA'nın gözbebeği, Noel gecesinin orkestra sefi Grivas'ın ve Atina'daki benzerlerinin isteklerine mi bırakılacak? Grivas ve Atina faşistleri, "Türk dostugut" diyeceklerdir elbet. 6inci Filo ile CIA'nnı şahitliği ile, "mesut bir evlenmeye" engel kalmadı samyorlar. Sağçı bile olsa, bir Türk Hükümetinin Grivas ve Atina'daki benzerlerinin kanlı ellerini sıkımasa, millî çıkarlarımızın tartışma götürmez gerecidir, halkoyu uyamık bulunmalıdır...

Güney Afrika bir Vietnam olabilir

HALUK TANSUĞ

VIETNAMLAŞMA'nın gerekli unsurlarına sahip, dünyanın bir bögesi daha var: Güney Afrika.

Güney Afrika bölgésine ise, şu ülkeler gidiyor: Güney Afrika Cumhuriyeti, Lesotho, Swaziland, Botswana, Güney Batı Afrika, Rhodesya, Mozambik.

İşte tipki Vietnam'da, Güney Amerika bölgesinde, İspanya'da, Yunanistan'da olduğu gibi Güney Afrika bölgesinde de ortam «Vietnamlaşmaya uygun» düşüyor.

Söyledi ki,

1) Güney Afrika bölgesi, ülkelerin hepsinde, idareler, tüm dünya halk oyuna «kötüs» görünecek derece gericidirler. Dolayısıyla, aynı ülkelerde patlak verecek halk ayaklanması, Batı'nın en geri ortamda sahip Birleşik Amerika halk kitleleri nazarında bile «şakha» sayılacaktır.

2) Güney Afrika bölgesi ülkelerde de, Fasist eğilimi idareler (sistemi icab), «çıkar yolsuzluk» kabiliyetine sahip değildirler. Halk kitlelerinin direnmeleri halinde, bu gerici rejimler, gitikçe artan baskı hareketlerine grisimye mahkümdu. Daire, tam manastır, fâstidır.

3) Güney Afrika bölgesi de, «Vietnamlaşmaya uygun» diğer bölgelere benzer şekilde, tabii servet kaynakları yakınında ve stratejik merkezler dolaylarında. Batı Bloku lideri Birleşik Amerika açısından, «çilit bölge» vasfını taşımaktadır. Dolayısıyla, «Vietnamlaşmaya» halinde, Washington'un müdahalesini muhakkak davet edecektir. Böylece, «bir taşla iki kuş vurulacaktır. Birleşik Amerika da, yeni bir «Vietnam» ortamında ypratılacaktır.

4) Güney Afrika bölgesinde de, halkların karakteri, iklim şartları, arazi durumu, komşu ülkeler genel karakteri ve diğer unsurlar «Vietnamlaşmaya»yi mümkün kılacak (hattâ kolaylaştırıcı) vasıflardadır.

5) Güney Afrika bölgesi ülkelerde, millîyetçi liderler, demokratik hedeflere erişme uğruna «gerilla» savaşlarından gayrı yol göremez duruma düşürülmüşlerdir. Solu içinde (sosyal, ekonomik, siyasi) demokrasije ulaşmaları imkân, aynı ülkelerin faşist rejimlerince, ortadan kaldırılmıştır.

6) Güney Afrika bölgesi halkın gerilla savaşları yüzünden kaybedebilecekleri hiç bir şey yoktur. Çünkü, sindiden bu halklar, mutlak yokluğunu içindedirler. Zaten, Fasist rejimi terörü karşısında, isyan etmeler bile hayatları her gün tehlikeyedir.

7) Güney Afrika bölgesi idarerinin yabancı menfaatler veya çok ufak mutlu azınlık hesabına iş gördükleri, en căhî insanın ahalayacağının derecesine varmıştır. Bu sebeple, «Vietnamlaşmaya» bir «isittikâl» harbi anlamsı ve heyecanı kazanmıştır.

8) Güney Afrika bölgesi halkları, «Vietnamlaşmaya» uygun diğer bölgelere oranla, çok daha ağır baskı altındadır. Bu ülkelerde «ırkçılık» kol gevzemektedir. Bir avuç beyaz idareci, milyon-

lara zenci insana, düşpediz ve alenin köpek muamelesi etmektedir. Halk kitlelerinin çok büyük ekseriyeti olan zencilere, Güney Afrika bögesi «beyaz» idârecilerince reva görülen işkenceler, aklı almad derecelere varır. Hattâ, resmi kanunlarla desteklenir.

9) Güney Afrika bölgesinde hükümlü suren «ırkçılık», bir zenci meselesi olduğundan, Birleşik Amerika iç meselelerine bağlanır. Başka deyimle, aynı dâva, dolayısıyla değil de doğrudan doğrudan Birleşik Amerika'yı y普ratiet vasıflar kazanır.

10) Güney Afrika ülkelерinde yaşayan halklar, pek çok alanlarda, birbirlerine benzerler. Aralarında anlaşma kurulabilmesi, nisbeten kolaydır. Kabilecilik eğilimleri giderildiğinde, bölge çaptı bir gerilla hareketine girişmek (tipki Güney Amerika bölgesinde olduğu gibi) mümkündür. Yânlı, ayaklanması, az çok tek el den idaresi kabildir.

Görüllüyô ki, en basit özeti yapıldığında bile, Güney Afrika bögesi ülkeleriin «Vietnamlaşmaya» ihtiyâmleri pratiklesir.

Nitekim, «S.W.A.P.O.» (Güney Batı Afrika Teşkilatı) sözcüsü Andreas Shipanga, Cenevre İrkçılık Aleyhîti Kampanya toplantısında, aynı ihtiyâmlı söyle belirtmiştir:

«Güney Afrika bölgesinin hiç bir ülkesinde, özellikle benim vatanım Güney Batı Afrika'da, Birleşmiş Milletler Anayasası dikkate alınmıyor.. Güney Afrika Cumhuriyeti'nin ırkı ve müstemekeci Pretoria rejimi, dünya kamuoyu ile alay ediyor.

Adetleri 75 bine varmayan beşyâzalar, yalnız Güney Doğu Afrika'da 1 milyon zenciyi köle gibi kullanıyorlar. Zenciler, kamplarda tutuluyor; açıktan ölüme terkediliyor. Kamptan kurtulmak için, bir zencinin «ekmek» parasına hem de tam 1 yıllık mukavele imzalayıp, beyazlar hesabına kölelik etmesi lazı... Ne siyasi hakkımız var, ne sendika kurma imkânımız mevcut, ne çocukları okutabilecek okullar kurabiliyoruz.

Bir milyondan fazla zenciye 4 doktor düşüyor. Öbür taraftan, 75 bin beyaz'a 500 doktor veriliyor. Beyazların Güney Afrika Cumhuriyeti hastanelerinden faydalananı imkânları caba...

Dolayısıyla, biz zenciler için, gerilla savaşından gayrı bir yol yok. Çünkü, sindiden bu halklar, mutlak yokluğunu içindedirler. Zaten, Fasist rejimi terörü karşısında, isyan etmeler bile hayatları her gün tehlikeyedir.

Güney Batı Afrika'daki durum, ikiz kardeş benzerliğine yakın eşitlikle Rodesya'da da, Mozambik'te de, Lesotho'da da, Swaziland'de de, Botswana'da, hattâ Bizzat Güney Afrika Cumhuriyeti'nde de mevcut.

Bu bakımdan, «Che Guevara»nın dünya halklarına mesajını (bak: ANT, 9 Mayıs 1967, sayfa 8) Güney Afrika bögesi açısından hâkimlendirirken, yukarıdaki unsurları dikkate alınır gerekir.

FESTİVALDEN KIRINTILAR...

Dağıtımçıların filimleri gelişigüzel kesmelerine karşı tek çare, senaristlerin, rejisörlerin, aktörlerin, milletlerarası bir film yasası için her memlekette birden harekete geçmeleridir...

20 nci Cannes Festivali'nde her şeyi göreceğin güçte ve istekte değilim. Ant okuyucularına, belki gündelik gazeteerde bulamayacakları ufak tefek ilginç şeylerden söz açmak istiyorum.

- Cannes Film Festivali, bugün ister siyaset, ister spor, ister sanat konusunda olsun, bütün büyük toplantı - gösteriler gibi, bir canavar. Başdöndürücü teknikle kurulmuş, dünya çapında ilgikiler makinası. Foto televizyon, basın konferansları, çalışma yerleri, dinlenme yerleri kargalama, uşurlama, toplantı, tartışma, bir kaç dilde çeviri, basılmış bilgi, bildiri, v.s.. Uzmanlaşmış bir iş..
- Festivalde ilk günleri pek önemli bir şey olmaz. Filmlerin değeri üstüne peşin yargılar yayılır. Görünüşe göre, Antonioni ağır basacak.

- Koyu sinema bilginleri, mayolu olarak, saat 12.30 ile 20.00 arası, Carlton'un karşısında "Yelkenli" küçük plajda, birikirler. Burası bir halkoyu fabrikasıdır. Daha görülmemiş filmler batırılır ya da göklere çıkarılır. Yargı kuralları, kılık kırma yarma çeşidinden...

- Sabah saat 10'da, James Joyce'un "Ulysses" romanından bir film yapmaya kalkışan Mister Strick'in basın konferansı. Adam festivalzede, ama belâsim aramış. Joyce'u çevirebilecek kimse yok sanıyorum. Olabilir günün birinde, bugün yok, diyorum. Joyce'u ezbere bilen Eisenstein bile, belki veremezdî Ulysses'in kuruluş çaprasıklığını.

Konu başka, Mister Strick'in tasarı hakkı; filmi, festivalin baş sorumlusu M. Le Bret tarafından seçilmiş. Değişiklik istenmemiş. Derken ilk gösteride bir de bakmış ki rejisör, Fransızca resimaltıları, yer yer, kaba siyah kalemlle çizilmiş. Strick filmi durdurmak için projeksiyon odasına fırlamış, fakat tepkisi önceden hesaplanmış oymalı ki, iri yarı göreviller tarafından projeksiyon odasından, ta alt kata kadar "püskürtülmüş"...

Diyor ki Strick, bir filmi beğenmeye, su ya da bu yönünü tutmayan kişiler, filmi almazlar, göstermezler, kendi bilecekleri iş; fakat idareciler,

filim tüccarları, sinemacılar, şunu iftice kafalarına kosunlar ki, filme ilgime hakkı yalnız rejisöre aittir.

- Bayıma geldi biliyorum, "Columbia" Şirketi "Gol" filminin 20 dakika'sını kesmek istedi. Tartışmalardan sonra, üç dakikalık kesintiye razi oldum. Fransa için, Columbia'dan önce

Isveç Filmi Elvira Madigan'da
Thommy Berggren ve Pia Degermark.

filmimi satın alan Camasico Şirketi ise, 15 dakikalık kesinti yapmak istedi, üstelik Jena seslendirdi. Filmi durduttum, Noel'de sinemalarda gececeğinden, hâlâ (benimle aynı düşüncede olan) prodüktörle dağıtımcı şirket arasında kavga sürüp gidiyor. Aynı şirket, İşkava'nın Tokyo Olimpiyatları filmini kesip biçmişti. Biede de adettir sans-yorum, filmi satın alan şirket, filmi kendi "mah" sanır. Bir kitabı satın alan kitapçı, dileğinde sayfaları nasıl koparıp yırtamazsa, dağıtımcı şirket de, filme ilsemeyez. Sansürcülerin karışması, "kesintiler" istemeleri öyle bir kavgaya, burada konuşduğum şey, dağıtmaların "kendi seyircilerinin zevkini bilme" iddialarını. Filminde seyirci tarafından en çok beğenilen yerler, o kesilmek istenen "seyirciyi sıkacak" yerler, hem de her memlekette tepki aynı.

- Tek çare: Senaristlerin, rejisörlerin, aktörlerin, milletlerarası bir film yasası için her memlekette birden harekete geçmeleri.

Antonioni'nin
Blow Up
Filminde
Alman Modeli
Veruska

- Yabancılar Otel'i seyrettim. Çek filmi. Rejisör, besbelli ki, Kafka ile Fellini'ye vurgun. Allündan halkamamış böylesine tiki sevgisinin.
- "Mutlu Çingencilere Bile Rasladım", Yugoslav filmi, begeniildi, çok iyi "iyi" yapacağı, Blue Bar'daki sert surath, kara gözllük kalantolar tarafından bile kesin olarak kabul edildi.
- "On Bin Güneş" Macar filmi, bir kaç kuzak süresince devrimin filmi,

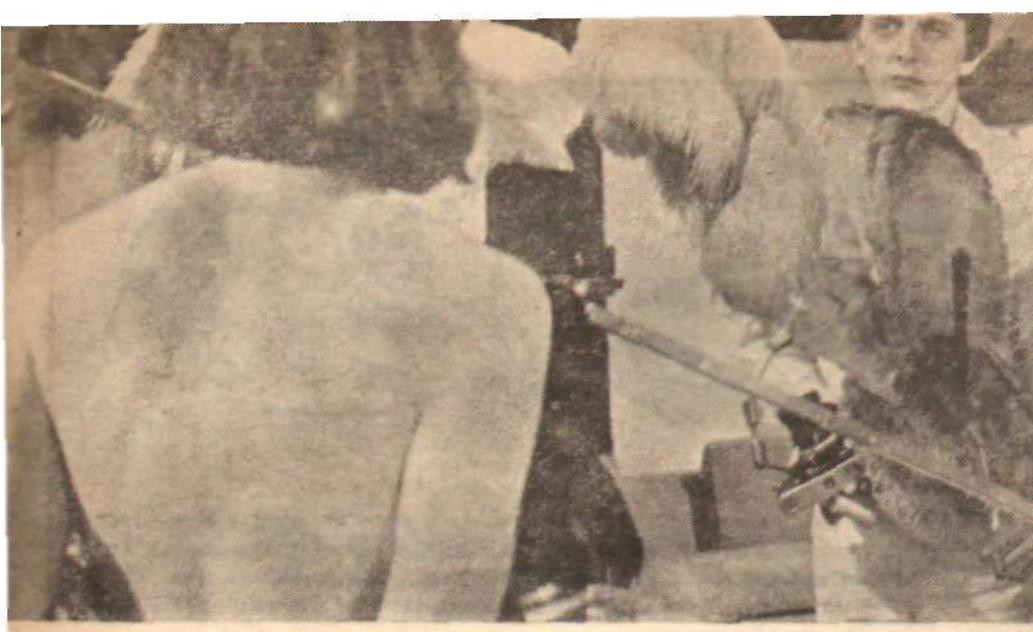

Blow Up'ta Vanessa Redgrave

kagırdım, övülliyorum. "Temiz", "Namusu", "Cesur" film deniyor, fakat övgüler sakın, heyecansız. Sanırım filmi görmeğa çalışmalı, tüccarlarla şüphelere güvenmemeli.

- "Pazartesi Çocuğu" Arjantin filmi, Çeviren Torre Nilsson. Aktörler pişkin Amerikalı aktörler, film teknigi olarak, geleneksel Amerikan teknigi, yenilik yok. Fakat yeni olan şey, konu ve Amerika'ya saldırıldığı cesaret.

Fotoğraf
rolündeki
David
Hennings
Blow Up
filminde

Konuyu özetlemek lazımsa, yaşlıca zengin Amerikalı karı koca ile 11 yaşlarında şmarık kızları, Porto Riko'da bir değa afetine tutulmuş yerilerin sisi ortasında, keşkoca otomobilleri ile dolası dururlar. Bu turistlerin üçü de sinir hastası. Baba yanlışlıkla, küçük kızın bir kuklasını Porto Riko'lu "feketzedelere" hediye etmiştir. Oysa o kukla bulunmadıkça, isterik küçük kız nefes alırmayacaktır kimseye. Amerikalı alle ile Porto Riko'lu halkın apayrı dünyatarı, bir etnoloji bilgini dürüstlüğü ile verilmiştir.

• "Largetto", Polonya filmi, üç kişi arasında ilişkiler, satranç partisi etrafında dönen bir film, bir kadın iki erkek, oyuncularının oyuncularının "klasik üçgen"... Pek çok siyah beyazın kalitesine, rejisörlerin ustalığına, aktörlerin doğal oyundan diyecek yok.

• "Elvira Madigan", İsviçre filmi. Asker kaçığı bir genç "asılzade" subayı ile ip cambazı bir kızın aşk serüveni. Karısını ve çocuklarını bırakan subayla, sirk arkadaşlarını bırakan kız, desteksiz ve parazz gizlenirler, aşıltan kırkıda ot yiyecek hale gelinceye kadar dayanırlar, sonunda intihar ederler. Bu filmin operatöründe selâm olsun! Soluk, hafif renklerle, öylesine bir değa duygusu veriyor ki, pek önemli olmayan film, sadece yüzden görülmeye değer.

• "Privilege" festival dışı ilk önemli film. Bu yıl Londra'da genç rejisör Peter Watkins'in atom bombası üstüne filmini seyretniyorum. Bütün seyirciler gibi, benim de bayağı dünayayı yaktı. Öylesine "siddetli" bir doğrudur ki, yer yüzünde bütün hükümetler film halka göstermeli. Daha doğrusu tersine: Bütün halklar, hükümet adamlarına bu filmi göstermeli...

Watkins'in ikinci filmine tonut ve biraz korku ile gittim, etrafında sinema meraklıları da aynı durmda, ya aynı güçte değilse yeni film, fizik olacak. Hemen haber vereyim, 2'nci Watkins kusur dolu, çok önemli ve başarılı bir film. Watkins'ın elinde sinema kafanızı vuran bir çekiç, "benim" ölümleri dışında, hiç kim bir saldırdı.

Konuyu özetlemek zor; yakın bir gelecekte İngiltere'de iki geleneksel parti birbirine ile birleşmiş bulunacak, halkın büyük işadamlarının elinde bütünü oyuncaklaşacak. Halkı serserletme makinasının en önemli, ünlü bir delikanlı türkücü etrafında yarattılar. Radyo, televizyon tapma salgınıdır. Radyo, televizyon

ANTONIONI

yon ve plaklarla deliye dönmüş, sevgi nobetleri geziyen İngiliz milleti, genç caz türküsünün her dedigini yerine getirecek, ona tapacak hâle gelmiştir. İş çevreleri, kişiliğini kaybetmiş büyük kalabalıkları büsbütün ele geçirmek için, papazlarla birlikte türkücüye dindarlık kampanyası açıracaklar, artık eskiden olduğu gibi kapislere düşmüş kötü genç olarak değil, İsa'ya gösür vermiş bir "tövbekâr" olarak türkülü söyleyecek. Moda, müzik, bütün yaştan, yeni baştan düzenleniyor. Bu "inkılâbı" hazırlayanlar sonuctan emin, ne var ki genç türkücü, oyundan oyuna altında esilmektedir. Öznel hayatı kalmamıştır, çıkarlar örgüslü, onu suyu sıkılmış bir limon haline getirmiştir, dede zorla, kocaman bir stadyumda İsa etrafında toplanmağa çağırınca türkülerin söyleşiler, İngiltere halkı akın tekrar kiliselerde dönecektir. Genç türkücü, onu kullanmak için toplanan yardımçılarına, televizyon makinelerinin önünde şunları söyler: "Sahtekârim, sahtekârsınız ve beni sahtekâr yapın sizsiniz..." Bir iki gün içinde, genç "mesih'in esânesi yüksüliverir, başka bir tapılacak kişi aranacaktır. Aci film; doğru film. Ne yazık ki, basaktöri bence zayıf, türküler de pek sarmadı.

Watkins'ın isterik kalabalık sahneleri, stadyumda nazi toplantılarını anduran caşlı İsa gecesi, hızlı kamara hareketleri, renk arayışları sıralamayı bile gereksiz bulduğum birçok yetersizliklerini unutturuyor. Film etkili, sarsıcı, kavgacı.

• Festival sarayından çıkmacı, masmavi denizle karşılaşıyor, bir de direklere asılı bayraklarla. Her milletin bayrağı rüzgarда dalgalanıyor. İşte sosyalist Cezayir'in bayrağı, bu yıl ilk filmini gösterecek. Daha dün istiklal savaşını veren Cezayir, bugün Cannes Festivali'nde. Ya Türkiye, ya Türk bayrağı? Yok...

"Tesebbüs", "özel" olunda...

Kültür Emperyalizmi

Cannes Film Festivali üzerinde Sayın Abidin Dino'nun yazısını, aktif olması dolayısıyla bu sayıda yayımladığımız için, Kültür Emperyalizmi Üzerine Konuşmalar'ın yayına gelecek saydan itibaren devam edilecektir.

Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü

Behçet Necatigil'in bu çok yararlı kitabı yeniden düzeltilmiş ve genişletilmiş şekilde Varlık yayınları arasında bir daha basıldı. 580 edebiyatçı, 314 sayfa. 8 lira.

(Ant Der: 196)

LENİN PETROGIRADDA

Sosyalist akımın gelişmesi
Yazar: Edmund Wilson
Türkçesi: Can Yücel
Marx, Engels, Lenin ve diğer öncülerin hayat hikâyeleri,
siyaset ve dinî faaliyetleri.
Cilt.

AGAOĞLU YAYINEVİ

(Ant Der: 199)

Lumbago, Siyatik
ve Romatizma
ağrılara karşı

4 saat ara ile
günde 3 adet alınabilir

Yeni Ajans: 1824/1827/197

SATILIK MATBAA MAKİNASI

1. Augsburg Fabrikasının 82 X 114
2. Johannesburg Fabrikasının 63 X 95 boyalarında hala işletilmekte olan eski Alman sağlam makinaları 50'er Bin lira ile satılıktır.

Istanbul'da Sirkeli'de

TAN GAZETE VE MATBAASI'NDA

ŞEF BAY NATIK'A MÜRACAAT

(Ant Der: 200)

REKLAMİNİZİ
GAZETE VE DERGİLERDE
DEĞERLENDİRİNİ

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLÂMLARINIZ İÇİN

HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlüğü

Çağaloğlu, Türkocag, Caddesi No. 5

Model: İstanbul

Telefon: 27 66 00 - 27 66 01

Telgraf adresi: BASINKURUMU

Basın: 14390/198

İşbu basım Stockholm'de yapılan "Russell Mahkomesi" çalmalarında geniş yer vermiş, bu arada Dagens Nyheter Gazetesi 3 Mayıs 1967 tarihli nişasta makamda makamda işçilerini toplu halde karikatürünü yayımlamıştır. Soldan sağa: Günther Anders (Alman), Mehmet Ali Aybar (Türk), Lello Basso (İtalyan), Simone de Beauvoir (Fransız), Courland Cox (Amerikan), Dave Dellinger (Amerikan), Jean Paul Sartre (Fransız), Viladimir Dodier (Yugoslav), Laurent Schouartz (Fransız), Melba Hernandez (Kuba), Amado Hernandez (Filipin), Mahmut Ali Kasuri (Pakistan), Kinji Morikawa (Japon), Carl Ogleby (Amerikan).

SAĞ CEPHEDE KAVGA VAR!..

Ecivit - Feyzioğlu mücadeleleri F1-üp giderken, sağ cephede ırkçılar ile ümmetçiler arasında patlak veren çekişmenin gün geceyi de şiddetlendiği ve birbirlerine karşı kaba kuvvet kullanmaya kadar vardırıldığı pek çok kimseyenin gözünden kaçtı.

Oysa, Komünizmle Mücadele Derneği'nin son kongresinde ümmetçilerin ırkçıları bertaraf ederek yönetimini ele alması üzerine sağcı gazeteler iki kampa ayrılmış ve şiddetli bir polemig'e girilmiş bulunuyordu. Bâbâlide Sabah ve Bugün gazeteleri bu polemikte ümmetçiler cephesini savunuyor ve ırkçıların sözleşili olarak da Yeni İstanbul Gazetesi görünlüyor. Bu polemikte ümmetçilerin daha çok AP'ye oynadıkları, ırkçıların ise CKMP'

den yana çıktıkları göze çarpıyordu.

İki taraf arasındaki polemig'e şiddetlendiği bir arada Bâbâlide Sabah Gazetesi'nin fikracısı N. Mustafa Polat'ın bir gece yarısı dövülmüş bardağı taşınan damla oldu.

Bâbâlide Sabah Gazetesi olayı söyle yansittı:

«Gazetemiz yazarlarından N. Mustafa Polat, geçen akşam saat 19'da idarehanemizden evine giderken tecavize uğramış ve (Allah müslümanları korusun dersin ha...) diyen mültecivizler tarafından muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.»

Polat'ın dövülmeye sebebi de ertesi gün yine Bugün Gazetesi'nda Mehmet Sevket Eyyi tarafından söyle açıkladı:

«M. Polat'ın bir yazısında Tanrı Türkü Korusun yerine Allah Müslümanları Korusun sözcükten kullanılmışını teklif etti. İste mültecivizler ona darbeler indirirken bir yandan da (Sen, Allah Müslümanları korusun, dersin ha...) diye bağıryormuş. Yazık, çok yazık!... Gönil arzu eder ki, Polat, komünistlerin siyonistlerin, masonların suikastına uğramış olsun! Heyhat ki gerçek böyle değil. Onu, bizden görünüp, bizi kendi eellerine Alet etmek isteyen kimseler hırpaladılar.»

Necip Fazıl Kısakürek, dayak olayını Bâbâlide Sabah Gazetesi'nde Adideğmez imzasıyla şöyle yorumluyordu:

«Gazetemizden Mustafa Polat'ın sokakta, kaneşçe arkasından abanarak dövenler, ne komünist, ne sole, ne devrimbaz, ne su, ne bul!.. Türkçülük taşıyan ve Türk olduklarını vahmeden birtakım tarih öncesi yaratıklar!..

Vay serir vay!

Milliyetçilik - mukaddes-salçılık gösterilerine ara vermeye niyelenece Yeni İstanbul'un sahibi, "Son'a karşı "Gün" isimli "seks gazetesini" çıkardıktan sonra işi daha da ileri götürüp "ABC" isimli haftalık bir gazeteyi de satın aldı. Bilindiği gibi bu gazete bazı sıçılı komünistleri bünyesinde barındırmakla beraber, tam münasibetle müstehcen negriyat da yapıyor

Gömlük değişir gibidir, renk değişirenlere serra- den Allah'a sağlamıza...

N. MUSTAFA POLAT
(Bâbâlide Sabah
9.5.1967)

Böylelerine din teklif ediyor ve diyoruz ki:

— Gerçek Türk'ü bulmak istiyorsanz İslâma geliniz, bizden, yanı gerçek Türk olunuz; ve eğer olmazsanız, kaneşçe, arkadaş değil, önden ve bütün mevoduunuza meydan dayağınız hasızlanınız!»

Dayağı yiyen N. Mustafa Polat ise doğrudan doğruya CKMP'llerini kendisine hedef alıyordu:

... Diğer birisi İzmir'den çukup CKMP İkinci Başkanlığı forsuyla başına verdiği bir bayanatta, Türkiye Komünizmle Mücadele Derneği'nin yeni İdarecileri hakkında fikrini söyleyip ve onları Türkçülüğü reddedip Müslümanlığı benimsedigini -hassasen- belirterek (Bunlar memlekete ihanet ediyorlar) diyor. Memlekete ihaneti; Türkçülüğü bir tarafa bırakıp Müslümanlığı benimsemekle bulan bu adamlar, acaba nerede yaşadıklarını zannediyorlar. Moskova'da mı?»

Ümmetçi gazetelerin ırkçılarla saldırları devam ederken Komünizmle Mücadele Derneklerini ele geçiren ümmetçiler de Polat'a gönderdikleri telgraflarda

Komünist hangisi?

Bir insan servet, aile, hürriyet düşmanı olmasa da din düşmanı olsa, buna komünist diyecek miyiz? Böyle bir insana komünist diğemese bile, başka bir isim de takamayacağız. Zira komünizm, kendisine en büyük düşman olarak dini tanımak ve her türlü dinin duygularını ve mührülere kudurmuşçasına saldırır. «Düşmanı dostu düşmandır» kazıyesine göre de, dine olan düşmanlığı ile bir insan, komünistlerin safında yer almıştır. Binaenaleg onu da onlardan saymala hiçbir beş yoktur.

M. NEZİHİ
(Bâbâlide Sabah - 11.5.1967)

Kızıl sancayı amacı hak bildiği Marks dinini yarmak ve kargasındaki "küffar"ı doğru yola getirmek! Bir sağ ideoloji de vardır. O da yirminci asırda, hâlâ eski din ve mezhep kavgacılığını hortlatmak ister. Bu akım da, kurnazca, sol akımın ya emri altına almıştır, ya onun zafer yolunu hazırlamaktadır.

FALİH RİFKİ ATAY
(Dünya - 11.5.1967)

Ve minel garaib...

AKIŞ'IN 7. sayfasında İlhami Soysal'ın AKŞAM'daki yazısına cevap:

"Hee, senin kafandaki Orlanın Solu CHP'nin benimsediği Orlanın Solu olmadığıma, hiçbir zaman da olamayacağına göre CHP'den İsmet İnönü'nün de tasfiyesini istemem senin en tabii hakkımlı!"

Ama, avucunu yala, hiddelli Kripto!"

Aynı derginin 3. sayfasındaki YAZI KURULU situnundan:

KITAP YAZARI: İlhami Soysal...

Aynı derginin 24. sayfasında "KITAPLAR" sitununda bir yazı: Öğretmen Kuyum; Imza: İlhami Soysal...

CKMP taraftarı ırkçılarla karşı düşmanlıklarını söyle açılıyorlardı:

«Menfur hadesiyesi teessüre öğrendik. Tarih öncesi bir zihniyetin sahibi kurt kafası acıip yaratıklardan başka bir şey beklenemezdî. Siz orada köpeklerin saldırısına uğrayan asıl insan tavrıyla İslâmın garip kaderini yaşadınız...»

Ibrahim Elmalî Hazretleri'nin Özel Kalem Şefi Kemal Düzkal'a imzasıyla gönderilen telgrafta da «Muhterem şahsımıza yönelik tecavüzi nefretle protesto eder, allah müslümanları koruması dileğine katılmayan kamyiyetçileri tel'in ederiz» deniliyordu.

Ümmetçi basında bu yaygaları sırlıp giderken ırkçı CKMP'llerin sözleşili durumundaki Yeni İstanbul «1944 Turanlık Dâvâsi - İskenceler ve sahte ifadeşler - Ad değiştirmeye hikâyeler - Sarı zarf iftiralari gibi spotlarla ırkçıların tabii lidi olan CKMP Başkanı Alpaslan Türkeş'in naturalarını yaymayılaşan ilân etmekle yetiniyor, ırkçılarla yapılan saldırılar kargında şimdilik susuyordu...